

dogovori

glasilo občinske konference SZDL Ljubljana center

SKUPŠČINSKA
PRILOGA

Ljubljana, 7. 12. 1978

GRADIVO ZA SEJE ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA CENTER

-
- 9. seja zbora združenega dela**
 - 9. seja zbora krajevnih skupnosti**
 - 9. seja družbenopolitičnega zbora**
-

Seje zborov bodo v torek, 26. decembra 1978 ob 17. uri

Na podlagi 190. člena statuta občine Ljubljana Center

SKLICUJEM

9. sejo zbornega združenega dela Skupščine občine Ljubljana Center, ki bo v torek, 26. decembra 1978 ob 17. uri v veliki sejni dvorani na Magistratu, Ljubljana, Mestni trg 1.

Predlagam naslednji

DNEVNI RED:

1. Izvolitev komisije za verifikacijo pooblastil delegatov
2. Verifikacija pooblastil delegatov
3. Potrditev zapisnika in poročila o izvršitvi sklepov 8. seje zbornega združenega dela
4. Obravnava predloga smernic za uresničevanje srednjeročnega družbenega plana občine Ljubljana Center za obdobje 1976–1980 v letu 1979
5. Obravnava gradiva za pripravo prostorskega načrta območja občine Ljubljana Center
6. Obravnava predloga odloka o novelaciji zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka CO-1/8 »Majde Vrhovnik«
7. Obravnava predloga odloka o reji, registraciji in označevanju psov ter reji ostalih domačih živali
8. Obravnava osnutka programa dela Skupščine občine Ljubljana Center za leto 1979
9. Obravnava osnutka poslovnika za delo Skupščine občine Ljubljana Center
10. Obravnava osnutka odloka o priznanjih občine Ljubljana Center
11. Obravnava informacije o urejanju, vzdrževanju in varstvu spominskih obeležij NOB v letu 1978
12. Obravnava predloga sklepa o uvedbi redne likvidacije počitniške zadruge ZDRAVJE v Ljubljani
13. Obravnava gradiva in določitev delegatov za 9. sejo zbornega združenega dela občin Skupščine mesta Ljubljane
14. Vprašanja delegatov.

Ljubljana, 7. 12. 1978

PRESEDNIK ZSD
Marjan Likar, l.r.

BELEŽKE:

Na podlagi 190. člena statuta občine Ljubljana Center

SKLICUJEM

9. sejo zboru krajevnih skupnosti Skupščine občine Ljubljana Center, ki bo v torek, 26. decembra 1978 ob 17. uri v banketni dvorani na MAGISTRATU, Ljubljana, Mestni trg 1.

Predlagam naslednji

DNEVNI RED:

1. Izvolitev komisije za verifikacijo pooblastil delegatov
2. Verifikacija pooblastil delegatov
3. Potrditev zapisnika in poročila o izvršitvi sklepov 8. seje zboru
4. Obravnava predloga smernic za uresničevanje srednjeročnega družbenega plana občine Ljubljana Center za obdobje 1976–80 v letu 1979
5. Obravnava gradiva za pripravo prostorskega načrta območja občine Ljubljana Center
6. Obravnava predloga odloka o novelaciji zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka CO-1/8 »Majde Vrhovnik«
7. Obravnava predloga odloka o reji, registraciji in označevanju psov ter reji ostalih domačih živali
8. Obravnava osnutka programa dela Skupščine občine Ljubljana Center za leto 1979
9. Obravnava osnutka poslovnika za delo Skupščine občine Ljubljana Center
10. Obravnava osnutka odloka o priznanjih občine Ljubljana Center
11. Obravnava informacije o urejanju, vzdrževanju in varstvu spominskih obeležij NOB v letu 1978
12. Obravnava predloga sklepa o uvedbi redne likvidacije počitniške zadruge ZDRAVJE v Ljubljani
13. Obravnava gradiva in določitev delegatov za 9. sejo zboru občin Skupščine mesta Ljubljane
14. Vprašanja delegatov.

Ljubljana, 7. 12. 1978

PRESEDNIK ZBORA KS

Niko Pogačar, i.r.

BELEŽKE:

Na podlagi 190. člena statuta občine Ljubljana Center

SKLICUJEM

9. sejo družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Ljubljana Center, ki bo v torek, 26. decembra 1978 ob 17. uri v sejni sobi Skupščine občine Ljubljana Center, Adamič-Lundrovo nabrežje 2, soba 5/I.

Predlagam naslednji
DNEVNI RED:

1. Potrditev zapisnika in poročila o izvršitvi sklepov 8. seje zbora
2. Obravnava predloga smernic za uresničevanje srednjeročnega družbenega plana občine Ljubljana Center za obdobje 1976–80 v letu 1979
3. Obravnava gradiva za pripravo prostorskega načrta območja občine Ljubljana Center
4. Obravnava osnutka programa dela Skupščine občine Ljubljana Center za leto 1979
5. Obravnava osnutka poslovnika za delo Skupščine občine Ljubljana Center
6. Obravnava osnutka odloka o priznanjih občine Ljubljana Center
7. Obravnava informacije o urejanju, vzdrževanju in varstvu spominskih obeležij NOB v letu 1978
8. Obravnava gradiva in določitev delegatov za 9. sejo zbora občin Skupščine mesta Ljubljane
9. Vprašanja delegatov.

OBVESTILO DELEGATOM!

Delegat vseh zborov Skupščine občine Ljubljana Center obveščamo, da z vabilom za 9. sejo zborov občinske skupščine, ki bodo v torek, 26. decembra 1978 ob 17. uri, niso prejeli kompletnega gradiva.

Delegati bodo prejeli kasneje naslednje gradivo:

- zapisnike 8. seje zborov,
- osnutek programa dela Skupščine občine Ljubljana Center za leto 1979 in
- osnutek poslovnika za delo Skupščine občine Ljubljana Center.

Sekretariat skupščine

BELEŽKE:

SMERNICE ZA URESNIČEVANJE SREDNJEROČNEGA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE LJUBLJANA CENTER ZA OBDOBJE 1976–1980 V LETU 1979

PREDLOG

V skladu z načelom kontinuiranega planiranja in na podlagi 69. člena zakona o temeljnih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije in 1. točke smernic in okvirov za ukrepanje pri uresničevanju družbenega plana občine vsebovanih v srednjeročnem družbenem planu občine Ljubljana Center za obdobje 1976–1980 in ob upoštevanju ugotovitev analize uresničevanja srednjeročnega družbenega plana občine v letih 1976–1978 in dogovora o osnovah družbenega plana občine Ljubljana Center za obdobje 1976–1980 ter na podlagi statuta občine Ljubljana Center je Skupščina občine Ljubljana Center dne sprejela

SMERNICE

ZA URESNIČEVANJE SREDNJEROČNEGA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE LJUBLJANA CENTER ZA OBDOBJE 1976–1980 V LETU 1979

Za izvajanje temeljnih nalog pri uresničevanju ciljev, ki so opredeljeni s srednjeročnim družbenim planom občine Ljubljana Center za obdobje 1976–1980 ter ob upoštevanju ključnih nalog, ki izhajajo iz ciljev, dogovorjenih v družbenih planih Ljubljane in SR Slovenije kakor tudi, da bo omogočeno vsem nosilcem planiranja, da pravočasno sprejmejo svoje lastne ukrepe za čim bolj dosledno izvajanje planskih nalog opredeljuje Skupščina občine Ljubljana Center vsem nosilcem družbenega planiranja na svojem območju v letu 1979 naslednje

osnovne usmeritve:

– nadaljnji pospešeni razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v združenem delu z intenzivnejšim izvajanjem nalog za konkretno preobrazbo družbenoekonomskih osnov dohodkovnih odnosov na podlagi ustave in zakona o združenem delu in z doslednim izvajanjem načel svobodne menjave dela kot podlage za pridobivanje dohodka delavcev v organizacijah združenega dela družbenih dejavnosti in delavcev v skupnih službah delovnih in drugih organizacijah združenega dela;

– uresničevanje nalog, ki so pomembne za dosledno izvajanje politike gospodarske stabilizacije in bodo omogočile doseganje dinamične gospodarske rasti s povečanjem akumulativne in reproduktivne sposobnosti gospodarstva ob intenzivnejšem naraščanju produktivnosti dela, boljšem izkoriščanju družbenih sredstev in smotrnejši uporabi znanosti in tehnologije in z upoštevanjem razmerij razporeditve in uporabe družbenega proizvoda in dohodka, ki so določena z družbenim planom občine in dogovorjene v dogovoru o osnovah družbenega plana občine za obdobje 1976–1980;

– določiti nosilce razvoja industrije v občini in povečati učinkovitost investicijskih naložb s hkratnim usklajenim in celovitim odločanjem delavcev o investicijah v temeljni organizaciji združenega dela, ki je nosilec investicije skupno z delavci drugih organizacij združenega dela, ki so združili sredstva za konkretno investicijo;

– pospeševati zunanjetrgovinsko menjavo s povečanjem izvozne usmerjenosti in učinkoviteje razvijati višje oblike sodelovanja s tujino na dolgoročnih osnovah ob zmanjševanju uvozne odvisnosti z racionalnim nadomeščanjem z domačimi surovinami, reprodukcijskim materialom in opremo;

– hitreje uresničevati vsebinsko preobrazbo zunanje trgovine s celovitejšim analiziranjem že sklenjenih samoupravnih sporazumov o združevanju dela in sredstev med zunanjetrgovinskimi organizacijami združenega dela in proizvodnjo ter z dopolnitvijo oziroma spremembami teh sporazumov ustrezneje določiti osnove za pridobivanje skupnega deviznega prihodka in dohodka, skupno planiranje, skupni riziko in skupne naložbe v širitev materialne osnove dela;

– povečati produktivnost dela z modernizacijo tehnoloških postopkov večjo uporabo znanja in hitrejšim prenosom raziskovalnih dosežkov v tekočo proizvodnjo in poslovanje z varčevalnimi ukrepi, izboljšanjem organiziranosti poslovanja in predvsem z boljšim in odgovornejšim odnosom do dela in večjo delovno disciplino;

– izpopolnjevati sistem nagrajevanja po delu (živem in minulem) z analiziranjem sedanjih samoupravnih sporazumov o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v vseh organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in pri tem zagotoviti, da bodo sredstva za osebno porabo (OD in sklad skupne porabe) naraščala počasneje od rasti doseženega dohodka;

– zagotoviti pogoje in se aktivno vključiti v priprave za izdelavo in sprejemanje planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje in dolgoročnih planskih dokumentov tako lastnih kot tudi planov in dogovorov o osnovah planov družbenopolitičnih skupnosti ki se bodo pripravljali in sprejemali z dosledno uporabo novega sistema samoupravnega planiranja. V programe strokovne aktivnosti za pripravo planskih dokumentov bodo vključene naloge na področju raziskovalnega dela kot potrebne osnove pri pripravi planskih dokumentov v vseh fazah;

– doslednejše izvajanje ukrepov za zavarovanje zraka in varstvo okolja s takojšnjo izdelavo sanacijskih programov vseh večjih onesnaževalcev;

– odgovornejše izvajanje družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma o minimalnih standardih za življenjske in kulturne pogoje pri zaposlovanju delavcev;

– dosledno izvajanje sprejetih stališč in nalog na področju družbene samozaščite, ljudske obrambe in varnosti in zagotovitev ustreznih materialnih pogojev v te namene;

– nadaljnje utrjevanje krajevne samouprave s ciljem celovitega ustavnega uresničevanja vloge krajevnih skupnosti, da bodo lahko delovni ljudje in občani celovito in neposredno uveljavljali svoje potrebe in interese.

Predvideni globalni kazalci razvoja v letu 1979

Z analizo izvajanja srednjeročnega družbenega plana občine v prvih treh letih planskega obdobja smo

ugotovili, da se predvidene poprečne stopnje rasti družbenega proizvoda, industrijske proizvodnje, realnega osebnega dohodka zaposlenih in sredstev za splošno porabo v občini realizirajo v skladu s postavljenimi planskimi nalogami. Manj usklajeno pa so se v tem obdobju izvajale razvojne naloge na področju zaposlovanja, zunanjetrgovinske menjave, rasti produktivnosti dela in rasti sredstev za skupno porabo.

Dinamičen gospodarski razvoj v letih 1977 in 1978 in ocena možnosti nadaljevanja dinamike tudi v letu 1979, kakor tudi napovedi o možnostih doseganja planirane rasti dohodka v organizacijah združenega dela v občini nam narekujejo naslednje okvire razvoja tudi v letu 1979:

GLOBALNI KAZALCI RAZVOJA V LETU 1979*

	realne stopnje rasti		
	PLAN	OCENA REALIZACIJE	PLAN
	1976-1980 (poprečno letno)	1976-1978 (poprečno letno)	1979
DRUŽBENI PROIZVOD	5,1	5,8	6,0
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA	5,4	6,4	6,5
ZAPOSLENOST	1,5	2,2	1,2
PRODUKTIVNOST	4,0	3,6	4,7
IZVOZ	16,0	11,0	18,0
UVOZ	8,0	6,7	8,0
REALNI OD ZAPOSLENEGA SPLOŠNA PORABA (OBČ. PRORAČUN)	3	3,6	3,2
SKUPNA PORABA (OBČ. SIS)	4,1	-4,3 največ 5,0	
	4,1	11,0 največ 6,0	

S prizadevanji celotnega združenega dela bo v letu 1979 doseženo:

- **družbeni proizvod** bo realno večji za 6 odstotkov, kar je sicer hitrejša rast od poprečno predvidene za celotno srednjeročno obdobje, vendar ob pričakovanem naraščanju domačega povpraševanja in večji zunanjetrgovinski aktivnosti v letu 1979 dosegljiv cilj;

- **industrijska proizvodnja** bo po fizičnem obsegu večja za 6,5 odstotka. Ta rast je tudi večja od poprečno planirane rasti proizvodnje v našem družbenem planu, bo pa uresničljiva, predvsem kot rezultat združevanja dela in sredstev, racionalnejšega poslovanja in hitrejši rasti produktivnosti dela;

- **zaposlovanje** se bo povečalo po stopnji 1,2 odstotka, s čimer sicer ne bomo v celoti uresničili planirane stopnje zaposlovanja v tem planskem obdobju, kar bi zahtevalo le 1%-no stopnjo rasti v zadnjih dveh letih srednjeročnega obdobja. Organizacije združenega dela bodo z ustrežnejšo organizacijo in razporeditvijo dela in delovnega časa zajezile nesorazmerno naraščanje administrativnega osebja v korist zaposlovanja proizvodnih delavcev in delavcev, katerih delokrog nalog in opravil obsega problematiko modernizacije proizvodnje in raziskovanje tržišča, spreminjanja in uvajanja nove - sodobnejše tehnologije, inovacij, večje gospodarnosti poslovanja in izpopolnjevanja samoupravnega združevanja dela in sredstev znotraj in med organizacijami združenega dela;

- **produktivnost dela** moramo povečati za 4,7 odstotka, kar bo omogočilo približanje planiranemu deležu v prirastu družbenega proizvoda v srednjeročnem obdobju. Za doseg predvidene rasti produktivnosti je potrebno, da vsi subjekti planiranja v letu 1979 posvetijo vso pozornost večji učinkovitosti gospodarjenja z

družbenimi sredstvi, t. j. racionalizaciji proizvodnje oziroma poslovanja, izboljšanju organizacije dela, hitrejšemu vključevanju znanja in raziskovalnega dela ob ustreznem dograjevanju sistema stimulativnejšega nagrajevanja po rezultatih živega dela in gospodarjenja z minulim delom;

- **izvoz blaga** in storitev se bo povečal za 18% kar bo sicer zahtevalo izredne napore združenega dela, zlasti pa ustrezno reorganizacijo zunanjetrgovinskih organizacij združenega dela iz dosedanje pretežno uvozne usmerjenosti. Z uveljavitvijo samoupravnega združevanja sredstev in dela s proizvodnjo in s tem s skupno motiviranostjo bo omogočeno povečanje izvoza blaga za skupno ustvarjanje deviznega prihodka;

- **uvoz** bo večji za 8 odstotkov, kar je skladno s poprečno stopnjo rasti v tem planskem obdobju. Pri tem je potrebno upoštevati, da se bodo dosedanje razlike v pravicah za plačevanje uvoza ter dosedanje sistem vezave uvoza z izvozom v večji meri nadomestili z neposrednim sporazumevanjem med temeljnimi organizacijami združenega dela, ki so udeležene v ekonomskih odnosih s tujino, kakor tudi, da bodo pri uvozu opreme imeli prednost poleg dogovorjenih prednostnih dejavnosti tudi tisti razvojni programi, ki bodo trajneje prispevali k povečanju izvoza in racionalnem nadomeščanju uvoza. Predvideno razmerje rasti med uvozom in izvozom bo tudi omogočilo približevanje srednjeročni usmeritvi, da bo do konca tega planskega obdobja doseženo 65 odstotno pokritje uvoza blaga z izvozom blaga;

- **realni osebni dohodek** na zaposlenega se bo povečal za 3,2 odstotka, kar je sicer za 0,2 odstotka nad poprečno planiranim porastom v tem obdobju, vendar je potrebno upoštevati, da bodo zaradi uskladitve oziroma delne odprave nesorazmerja med realno rastjo osebnih dohodkov v gospodarstvu in v nekaterih področjih družbenih dejavnosti, kjer ugotavljamo večletno zaostajanje na področju delitve osebnih dohodkov, osebni dohodki v teh dejavnostih porasli nekoliko hitreje;

- **splošna poraba** (občinski proračun) bo v skladu z usmeritvami srednjeročnega družbenega plana realno povečana za največ 5%, kar je za eno indeksno točko oziroma za 20 odstotkov počasneje od rasti družbenega proizvoda;

- **skupna poraba** bo porasla največ za 6%, kar bo zagotovilo skladno rast sredstev za skupno porabo z rastjo družbenega proizvoda.

A) Temeljne razvojne naloge v letu 1979 po posameznih področjih in nosilcih

1. Gospodarstvo

Ugotovitev, da se razmerja v razporejanju dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela v prvih treh letih planskega obdobja niso uresničevala v skladu s predvidevanji družbenega plana občine, kar je imelo za posledico, da so tudi predvidene investicije v časovni kasnitvi in po obsegu manjše od načrtovanih, nujno zahteva krepitev akumulacijske sposobnosti gospodarstva. S tem bo omogočena pravočasna zagotovitev potrebnih finančnih sredstev, kar je prvi pogoj za predvideno dinamično investicijsko aktivnost, s katero moramo nadomestiti zamude iz prejšnjih let. Zato bodo vse gospodarske organizacije združenega dela najkasneje ob sprejemanju zaključnih računov za leto 1978 kritično ocenile dosedanje izvajanje svojih investicij v tem srednjeročnem obdobju in ugotovile možnosti rea-

* Opomba: Realne rasti kazalcev slone na pričakovanem 7 do 8 odstotnem prenosu cen na drobno in življenjskih stroškov v leto 1979 in predvidoma počasnejši rasti cen v letu 1979 od porasta v letu 1978.

lizacije oziroma potrebo po rebalansu srednjeročnega plana, ker razpoložljiva lastna in združena investicijska sredstva ne bodo zadostovala za izvedbo že pričtetih oziroma planiranih investicij v obdobju do leta 1980.

Dosedanje zaostajanje pri izvajanju srednjeročnih usmeritev na področju prestrukturiranja gospodarstva, nedosledno izvajanje stabilizacijskih ukrepov, kakor tudi premajhna aktivnost temeljnih subjektov pri izvajanju nalog na področju združevanja dela in sredstev, zlasti povezovanja trgovine in proizvodnje na dohodkovnih osnovah, zahteva v letu 1979 izvedbo naslednjih nalog:

- vsaka organizacija združenega dela mora do konca februarja 1979 pripraviti in sprejeti program svojih kvalitetnih dejavnikov gospodarjenja za leto 1979 in do konca srednjeročnega obdobja in pri tem opredeliti roke in nosilce za izvajanje programa ter predvideti potrebna sredstva za realizacijo tega programa;

- vsaka temeljna organizacija združenega dela mora s programom za leto 1979 predvideti tudi razvoj dohodkovnih odnosov tako znotraj delovne in sestavljene organizacije združenega dela, kakor tudi z ostalimi organizacijami, s katerimi se dohodkovno povezuje in ustvarja skupni prihodek. Pri tem mora natančneje opredeliti tudi skupni riziko in ostale elemente, ki jih določa zakon o združenem delu;

- v samoupravnih sporazumih o svobodni menjavi dela, ki jih sklepajo delavci temeljnih organizacij in delavci v delovnih skupnostih skupnih služb, morajo biti podrobneje opredeljene naloge, ovrednotenje teh nalog in obveznosti skupnih služb ter odgovornost delavcev teh služb za kvalitetno in pravočasno izvajanje sprejetih programov;

vsaka organizacija združenega dela mora v svojem programu določiti razmerja razporejanja ustvarjenega dohodka, obseg sredstev in način pokrivanja svojih obveznosti ter skladnost delitve sredstev osebne porabe z doseženimi rezultati gospodarjenja, pri čemer mora biti prisvajanje osebnih dohodkov v skladu z rezultati dela ob doslednejšem preprečevanju teženj po uravnilovki.

V letu 1979 bodo temeljne banke namenile prosta razpoložljiva sredstva za investicijske naložbe le tistim organizacijam združenega dela, ki imajo poleg zagotovljenih lastnih sredstev tudi investicijska sredstva, ki so jih te organizacije pridobile na podlagi združevanja sredstev za skupne naložbe. Združevanje sredstev za skupne naložbe je še zlasti pomembno za gospodarstvo v naši občini, ker so se razpoložljiva sredstva za investicije iz čistega dohodka tudi zaradi visokih obveznosti za odplačila anuitet za investicije iz prejšnjih let, v preteklih treh letih bistveno zmanjševala.

Osnovna usmeritev vseh nosilcev investicij mora biti v letu 1979 dokončanje in aktiviranje pričtetih investicij ter pospešeno delo na posameznih fazah pri velikih naložbah, pri katerih sodeluje več organizacij združenega dela in se nahajajo v samem mestnem jedru, kot so objekti na Ploščadi Borisa Kraigherja, na Bavarskem dvoru, Trgu Revolucije ter Ljubljanski grad.

Z združevanjem sredstev znotraj delovnih organizacij kakor tudi s sredstvi drugih delovnih organizacij bodo ustvarjale pogoje za večje investicijske naložbe v letu 1979 organizacije združenega dela v okviru Agrotehnike, SOZD Emona, Intertrade, SOZD Iskra, Metalka, Mladinska knjiga, Polikem-Trgovina, ČTP Pravica-Dnevnik, Slovenija ceste in Slovenijales trgovina. Pri tem mora biti namen investicije, da pospeši izvoz, zmanjšuje uvoz, da je visoko rentabilna in zagotavlja znatni dvig produktivnosti dela.

Industrija

Ob ugodni rasti proizvodnje in dohodka v industriji v drugem in tretjem planskem letu so se ostale naloge iz smernic za leto 1978 prepočasno uresničevale, kar narekuje v letu 1979 hitrejšo izvajanje naslednjih nalog:

- ureditev dolgoročnejših medsebojnih poslovnih odnosov s trgovino na drobno za pridobivanje skupnega prihodka in dohodka;

- usklajevanje samoupravnih sporazumov o trajnem poslovnem sodelovanju na družbenoekonomskih osnovah skupnega prihodka in dohodka z blagovnoprometnimi organizacijami združenega dela, s katerimi so industrijske organizacije sklepale sporazume;

- pospešiti združevanje dela, sredstev in dohodka za obojestransko koristne skupne naložbe s trgovino;

- pospešiti proces avtomatizacije in modernizacije proizvodnje, s katerim bo mogoče v večji meri odpraviti ekstenzivno zaposlovanje;

- hitreje preusmerjati proizvodne programe in izboljšati kvaliteto izdelkov ter se s tem hitreje prilagajati tudi zahtevam svetovnega trga;

- z združevanjem sredstev zainteresiranih organizacij pospešiti dograditev investicijskih objektov, da bodo čimprej urejeni pogoji dela v proizvodnji.

Gradbeništvo

Gradbeništvo je v zadnjih dveh letih dosegalo dokaj dinamičen razvoj, vendar je bila pri tem prisotna velika ekstenzivnost zaposlovanja, ki je bilo pogojeno v določeni meri tudi z omejitvami pri uvozu opreme in rezervnih delov. Predvidevamo, da se bo intenzivno investicijska gradnja nadaljevala tudi v letu 1979. To pa zahteva, da se gradbene organizacije pravočasno pripravijo zlasti na izvajanje teh nalog:

- pospešiti proces industrializiranega načina gradnje;

- nadaljevati dohodkovno povezovanje z industrijo gradbenega materiala, zlasti z industrijo cementa, ki ga bo po sedanjih ocenah primanjkovalo tudi še v letu 1979;

- povečati uporabo termoizolacijskih materialov, s katerimi lahko v večji meri dosežemo prihranke na energiji za ogrevanje;

- pospešiti aktivnost integracijskih procesov med organizacijami gradbene operative, projektivo in montažno-inštalacijskimi organizacijami združenega dela, kar naj prispeva k skrajševanju rokov izgradnje, pridobivanju skupnega dohodka in pomeni v primeru nesolidnega izvajanja del tudi skupni riziko in odgovornost.

Promet in zveze (Železniško gospodarstvo in PTT promet)

Področje prometa in zvez kot dejavnosti posebnega družbenega pomena v republiki je v pristojnosti republiške skupščine, ki bo z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976-1980 v letu 1979, če bo potrebno opredelila posebne naloge temu področju.

Železnici bo, v skladu s sprejetim družbenim dogovorom o ekonomskih in drugih ukrepih, s katerimi bodo železnici zagotovljeni normalni pogoji gospodarjenja, omogočeno v letu 1979 uveljaviti dohodkovne odnose z uporabniki njenih storitev in zaključiti akcijo ustreznejše organiziranosti.

Temeljne organizacije združene v Podjetje za PTT promet Ljubljana, bodo morale zaradi zamude pri izgradnji v prvih letih planskega obdobja v preostalih dveh letih intenzivirati napore, da bodo predvidene naloge glede na sedanje zamude realizirane v največji

možni meri v tem obdobju, pri čemer bodo prispevali svoj delež uporabniki PTT storitev z zagotovitvijo – nadomestilom izpadlih sredstev in hitrejšim združevanjem.

Trgovina

Uveljavljanje dohodkovnih odnosov med trgovino in proizvodnjo se je v letu 1978, kljub velikemu številu podpisanih samoupravnih sporazumov o družbeno-ekonomskih osnovah ureditve medsebojnih odnosov pridobivanja skupnega prihodka in dohodka, izvajalo bolj ali manj le formalno in je potekalo poslovanje na starih osnovah »kupoprodajnih odnosov«. Prav tako je počasi potekala tudi ponovna registracija organizacij združenega dela, ki se ukvarjajo z zunanjetrgovinsko dejavnostjo.

V letu 1979 bodo v celoti veljala določila zakona o združenem delu zato bodo trgovske organizacije združenega dela, ki so doslej na urejanju teh vprašanj premalo storile, prišle v izredno težaven položaj, ker ne bodo imele za seboj preizkusnega obdobja uvajanja dohodkovnih odnosov kot so ga že opravile organizacije, ki so bile v teh procesih pravočasno aktivne.

Trgovske organizacije bodo v letu 1979 zlasti:

- nadaljevale z aktivnostjo pri dograjevanju in vsebinskem izvajanju že sprejetih samoupravnih sporazumov o trajnem poslovnem sodelovanju na družbeno-ekonomskih osnovah skupnega prihodka in skupnega dohodka (obvezna naloga zunanje trgovine in trgovine na debelo);

- sporazumno oblikovale prodajne cene s proizvajalci in skupno z njimi tudi dogovorile svoje deleže v skupnem prihodu;

- pospešile združevanje dela in sredstev za uspešnejši in usklajeni nastop na zunanjih tržiščih ter tako povečale izvozno aktivnost;

- nadaljevale integracijske procese tako v posamezni stroki trgovine na drobno kakor tudi manjših trgovskih organizacij, ki same ne morejo zagotoviti ustrezne samoupravne organiziranosti;

- hitreje nadaljevale z ureditvijo specializiranih prodajal, za katere je ugotovljen interes potrošnikov;

- prilagodile obratovalni čas v trgovini na drobno potrebam občanov, delavcev in delovnih ljudi ter skupno z organiziranimi potrošniki v krajevnih skupnostih urejale zadeve v zvezi z asortimentom in kakovostjo blaga ter načinom prodaje blaga in opravljanja storitev.

Gostinstvo in turizem

V gostinstvu in turizmu v dosedanjem izvajanju srednjeročnega plana nismo dosegli planiranih rezultatov. Zlasti zaskrbljujoče pa je postalo zaostajanje turizma (turističnih agencij), ki se kaže v nizki akumulativnosti ob visoki zadolženosti tega področja z neugodnimi krediti v preteklih letih, prenizko priznana devizna stimulacija, v določeni meri pa so vzroki tudi subjektivni – neustrezna poslovna organiziranost in prepočasno izvajanje nalog na področju urejanja dohodkovnih odnosov v skladu z zakonom o združenem delu.

Temu področju bo izvršni svet v letu 1979 posvetil posebno pozornost in predlagal občinski skupščini v sprejem konkretne zadolžitve za posamezne organizacije združenega dela predvsem v smeri odprave sedanje razdrobljenosti in nepovezanosti te dejavnosti v Ljubljani.

Drobno gospodarstvo

Na področju razvoja drobnega gospodarstva ugotovljamo v zadnjem času ugodne rezultate poslovanja.

Ponovno se povečuje število obratovalnic samostojnih obrtnikov in gostincev, pri tem je bil zaustavljen tudi trend upadanja števila delavcev v teh delavnicah. K razmeroma ugodnemu razvoju tako v družbenem kot v zasebnem sektorju drobnega gospodarstva so v večji meri prispevali ukrepi na področju davčne politike (olajšave), kakor tudi ugodnejše možnosti pri najemanju kreditov za osnovna in trajna obratna sredstva.

V letu 1979 bo prioriteta naloga izdelava programa razvoja drobnega gospodarstva v občini, ki ga bo v sodelovanju z vsemi zainteresiranimi subjekti izdelal Zavod za družbeni razvoj Ljubljana najkasneje do 30. junija 1979.

Po sprejemu zakona o sistemu cen bo potrebno sistemsko urediti vprašanja cen posameznih storitev na tem področju, ki se sedaj povečujejo predvsem linearno za vse storitve glede na spremembo pogojev poslovanja v posamezni obrtni dejavnosti (deficitarnost kadrov, napredek v kvaliteti opravljenih storitev itd.).

Učinkovitejše bo v letu 1979 tudi reševanje problematike pomanjkanja poslovnih prostorov za obrtne storitve.

2. DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Aktivnosti na področju družbenih dejavnosti bodo v letu 1979 usmerjene predvsem v:

- izdelavo in sprejem srednjeročnih planov razvoja samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela na področju družbenih dejavnosti za obdobje 1976–1980; najkasneje do konca februarja 1979;

- dopolnitev in uskladitev določil samoupravnih sporazumov o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti ter priprava in sprejem statutom;

- ustanovitev enot samoupravnih interesnih skupnosti za nadaljnje razvijanje delegatskih odnosov;

- udeleženci v svobodni menjavi dela bodo prilagodili svojo samoupravno organiziranost in delovanje načelom republiškega zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela ter posebnih zakonov za posamezna področja, ki bodo sprejeti na teh osnovah;

- intenzivnejše vključevanje samoupravnih interesnih skupnosti v enakopravno sodelovanje oziroma odločanje s pristojnimi zbori občinske skupščine;

- samoupravne interesne skupnosti za socialno skrbstvo, otroško varstvo, zaposlovanje, pokojninsko in invalidsko zavarovanje in stanovanjsko gospodarstvo se bodo aktivno vključile v delovanje skupnosti socialnega varstva, ki mora postati mesto dogovarjanja o celovitem sistemu socialno-varstvenih pravic;

- priprava obrambnih načrtov v skladu z zakonom in sprejetimi družbenimi koncepti splošnega ljudskega odpora;

- vključitev v pripravo dokumentov za srednjeročni družbeni plan občine in srednjeročne plane samoupravnih interesnih skupnosti v skladu z odlokom o obvezni pripravi srednjeročnega družbenega plana s prostorskim planom občine Ljubljana-Center za obdobje 1981–1985;

- organizacija skupne službe za delo občinskih samoupravnih interesnih skupnosti.

V začetku prihodnjega leta bosta uporabnikom predana zadnja dva objekta iz programa samoprispevka I (prizidek OŠ Prule in VVZ Poljane II pri OŠ Tone Tomšič). V letu 1979 pa bo dokončana tudi izgradnja prizidka pri VVZ Stari Vodmat, ki se gradi iz samoprispevka II. S tem se bodo povečale kapacitete na področju otroškega varstva in izboljšali pogoji dela osnovnim šolam, ki bodo omogočili prehod na celodnevno osnovno šolo.

V letu 1979 morajo biti izvedena vsa pripravljala dela in pripravljene vse osnove za pravočasen pričetek izgradnje Zdravstvenega doma Ljubljana-Center.

Vzgoja in izobraževanje

Programi na področju vzgoje in izobraževanja se bodo v letu 1979 izvajali v skladu z naslednjimi usmeritvami:

- samoupravna interesna skupnost za vzgojo in izobraževanje si bo v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela prizadevala za hitrejšo vključevanje učencev v celodnevno osnovno šolo;
- šole bodo pri izvajanju programa celodnevne šole poiskale ustrezne oblike sodelovanja z izvajalci programov na področju telesne kulture, kulture in zdravstva;
- samoupravna interesna skupnost za vzgojo in izobraževanje se bo organizirala v skladu z zakoni in sprejetimi družbenimi koncepti za izvajanje obrambnega pouka in aktivnosti, ki vodijo v pripravo mladine za splošni ljudski odpor;
- posebna skrb bo posvečena kadrovanju individualnih poslovodnih organov v OŠ in spremljanju razvoja perspektivnih delavcev na tem področju in njihovem usposabljanju za najodgovornejše naloge;
- skupnost za vzgojo in izobraževanje bo skupaj s stanovanjsko skupnostjo ter s stanovanjsko in komunalno banko začela akcijo za reševanje stanovanjskih problemov delavcev v vzgojnoizobraževalnih organizacijah;
- ustrezno bo urejena samoupravna organiziranost na področju usmerjenega izobraževanja.

Otroško varstvo

Na področju otroškega varstva bo v skladu z opredelitvami v srednjeročnem družbenem planu v letu 1979 potrebno predvsem:

- organizirati in izvajati vse doslej uveljavljene oblike družbene skrbi za otroke v VVZ in krajevnih skupnostih;
- združevati sredstva v mestu za izgradnjo novih vzgojno-varstvenih zmogljivosti, za izgradnjo in opremljanje novih igrišč in za reševanje stanovanjskih problemov delavcev na tem področju;
- dogovoriti se o skupni uporabi počitniških zmogljivosti med občinami v Ljubljani;
- z izgradnjo objektov iz samoprispevka I in II se bodo povečale kapacitete vzgojnovarstvenih zavodov za 180 mest, z dograditvijo VVZ Klinični center za 117 mest in za adaptacijo stanovanjskega objekta za potrebe delovnih organizacij za 110 mest.

Kultura

Občinska kulturna skupnost ter drugi izvajalci in nosilci kulturne politike bodo v letu 1979 izvajali svoje programe predvsem v skladu z naslednjimi usmeritvami:

- izvajanje in razvijanje kulturnih akcij v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih in razvijanje novih organizacijsko vsebinskih oblik dela ter uveljavljanje tistih kulturnih dejavnosti, ki bodo čim bolj dostopne uporabnikom;
- razvijanje amaterske dejavnosti ob strokovni pomoči in raznih oblik sodelovanja med amatersko in profesionalno dejavnostjo;
- sodelovanje pri pripravi srednjeročnega in letnega programa dejavnosti kulturnega centra Poljane;
- sodelovanje z ostalimi ljubljanskimi nosilci kul-

turne dejavnosti zaradi uresničevanja vsebinskih in investicijskih nalog, pomembnih za celotno Ljubljano;

- razvijanje kulturne vzgoje v šolah.

Telesna kultura

Naloge na področju telesne kulture v letu 1979 bodo predvsem:

- utrjevanje tistih oblik in metod dela, ki so se že uspešno uveljavile;
 - uskladitev programov dela osnovnih telesno-kulturnih organizacij, športno-rekreativnih skupin v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, šolskih športnih društev in drugih izvajalcev telesne kulture v občini;
 - usmerjanje delovanja društev kot nosilcev strokovnega in organizacijskega dela na področju športne rekreacije v krajevnih skupnostih ter razvijanje sodelovanja med izvajalci na področju telesne kulture.
- Na področju investicij bo samoupravna interesna telesno-kulturna skupnost pričela v drugi polovici leta 1979 izgradnjo rekreacijskega centra.

Socialno skrbstvo

Na področju socialnega skrbstva bo ob skrbi za nemoteno življenje družin, mladostnikov in starejših občanov in v okviru nalog srednjeročnega programa v letu 1979 posvečena posebna skrb:

- zagotavljanju vseh oblik družbeno denarnih pomoči ter nadaljnjemu izenačevanju meril in kriterijev pri dodeljevanju teh pomoči;
- sodelovanju pri pripravi enotnega koncepta organizacije raznih dejavnosti za starejše občane, ki ne živijo v domovih upokojevcev in pripravi predloga za financiranje teh dejavnosti v mestu;
- razvijanju preventivnih oblik in metod dela za zmanjšanje in preprečevanje mladoletnega prestopništva v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, šolami in Zvezo socialistične mladine Slovenije;
- strokovnemu usposabljanju kadrov za delo v predzakonski posvetovalnici.

Zdravstveno varstvo

Prednostne naloge na področju zdravstvenega varstva v letu 1979 bodo:

- izboljšanje zobozdravstvenega varstva;
- boljše in popolnejše zdravstveno varstvo aktivnega prebivalstva z ukrepi za zmanjšanje odsotnosti z dela;
- izpopolnjevanje vseh oblik zdravstvene vzgojno-prosvetne dejavnosti za preprečevanje poškodb pri delu in izven dela, poklicnih bolezni in invalidnosti ter za ohranitev mentalnega zdravja s poudarkom na preprečevanju alkoholizma, narkomanije, in drugih škodljivih zdravstveno socialnih pojavov;
- nadaljuje izpopolnjevanje organizacije osnovne zdravstvene službe in usmeritev njenega delovanja v izvajanje zdravstvenega varstva za starejše občane ter nege bolnika na domu ter nadaljnje funkcionalno povezovanje služb osnovne, specialistične in bolnišnične dejavnosti;
- izboljšanje organizacije izvajanja zdravstvenega varstva udeležencev NOV;
- nadaljnja krepitev higiensko-epidemiološke aktivnosti za zaščito zdravja občanov ter ohranjanja zdravega človekovega okolja, še posebej pa zdravega delovnega okolja.

Raziskovalna dejavnost

Na področju raziskovalne dejavnosti se bodo prizna-

devanja v letu 1979 uresničevala zlasti z naslednjimi akcijami:

- ugotavljanje raziskovalnih potreb v samoupravnih organizacijah in skupnosti ter analiza stanja raziskovalne dejavnosti z vidika njene možnosti, da zagotovi obstoječe raziskovalne potrebe;
- proučitev raziskovalnih programov Raziskovalne skupnosti SR Slovenije z vidika njihove uporabnosti za razvoj občine;
- usposabljanje udeležencev v samoupravnem informiranju.

Zaposlovanje

Skupnost za zaposlovanje občine bo v letu 1979 izvajala naloge iz samoupravnega sporazuma o obsegu enotnih minimalnih standardov dejavnosti zaposlovanja, pri čemer bo posebna skrb posvečena:

- izvajanju nalog v skladu z zakonom o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti;
- analiziranju gibanj na področju zaposlovanja in predlogu ukrepov organizacijam združenega dela in občinski skupščini v primerih preseganja rasti zaposlovanja, začrtane v družbenem planu občine;
- prizadevanju za sprejem in izvajanje samoupravnega sporazuma o zagotavljanju minimalnih standardov glede življenjskih in kulturnih pogojev pri zaposlovanju;
- usklajevanju planov zaposlovanja organizacij združenega dela v gospodarstvu, družbenih dejavnosti in državni upravi;
- usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb.

Skupnost za zaposlovanje bo pripravila najkasneje do 30. aprila 1979 celovito analizo zaposlovanja v naši občini, iz katere bo poleg dinamike vidna tudi kvalifikacijska struktura zaposlenih, razmerje med proizvodnimi in neproizvodnimi delavci, vzroki hitrega zaposlovanja v družbenih dejavnostih in v državni upravi (na občinski, mestni in republiški ravni), vzroki prevelike fluktuacije, kakor tudi predlogi ukrepov za odpravo ugotovljenih nesorazmerij.

Varstvo borcev in invalidov NOV

Dejavnost na področju varstva borcev in invalidov NOV bo v letu 1979 usmerjena predvsem v:

- aktivno sodelovanje pri dokončni ureditvi celovitega zdravstvenega varstva udeležencev NOV;
- razvijanje sosedske pomoči onemoglim in bolnim borcem na domu;
- zagotavljanje brezplačnega zdravljenja tistim borcem NOV, ki so takega zdravljenja potrebni;
- organiziranje 10-dnevnega preventivnega okrevanja za tiste udeležence NOV, ki jim to priporoči zdravnik;
- zagotavljanje stalnih priznavalnin in drugih oblik denarnih pomoči.

3. PROSTORSKI RAZVOJ

Urbanizacija

Od leta 1966, ko smo, z generalnim urbanističnim planom sprejeli tudi urbanistični plan občine, so urbanizacija in spoznanja na tem področju naredila takšno pot, da je nujno sprejeti novi prostorski plan za področje občine in celotnega mestnega prostora. Zato bo v letu 1979 prioriteta naloga izdelava osnov prostorskega plana občine, ki se bo vključil v prostorski plan Ljubljane v okviru programa »Ljubljana 2000«. Poleg teh nalog bomo v letu 1979 nadaljevali z izdelavo in

sprejemanjem zazidalnih načrtov, ki so bili že začeti v letu 1978;

- CS-1 (Grablovičeva, Močnikova, Potrčeva in Sketova ulica);
- C 01 - 17 (Trg OF, Miklošičeva cesta, Ljubljana in Resljeva cesta);
- C 01 - 21 (Resljeva, Masarykova, Metelkova in Slomškova ulica - lokacija Zdravstvenega doma Center);
- CO1-9 (Prešernova cesta, Gregorčičeva ulica, Gradišče in Rimska cesta);
- CI-2 (Rimska cesta, Gorupova ulica, Aškerčeva cesta, Groharjeva ulica, Trg MDB);
- CS-101 (ob Hradetskega cesti);
- CS-5 (Karlovska cesta, Grubarjev prekop, Ljubljana, Hrenova ulica);
- za zazidalna otoka CS-6 in CI-2 bomo izdelali dokumentacijo za realizacijo zazidalne zasnove, ki bo omogočila pričetek del.

Poleg izdelave novih zazidalnih načrtov bomo nadaljevali z izgradnjo poslovnih in stanovanjskih objektov na osnovi že potrjene urbanistične in gradbene dokumentacije: pričetek gradnje objekta C na Ploščadi Borisa Kraigherja (CO1-13), Zdravstvenega doma občine Ljubljana Center (CO1-21), Doma mladine v trgovini in gostinstvu na Poljanah (CS-3), objekta Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije (CO1-8), Rekreatijskega centra Tivoli (T2) in stanovanjsko poslovnega objekta »Rog« ob Trubarjevi cesti (CS-2).

Nadaljevala se bodo dela pri izgradnji Kulturnega doma Ivana Cankarja (CO1-7), poslovnih objektov na Bavarskem dvoru (CO1-13) stanovanjskega objekta B 1 na Vodmatu (CS-1) in stanovanjskega objekta 6. Roške stolpnice (CS-3).

Zaključena bodo dela na novem hotelu Union (CO1-13) in stanovanjskega objekta B2 na Vodmatu (CS-3).

S pripravljalnimi deli se bo pričelo na lokacijah za gradnjo stanovanjskega objekta »C« ob Igriški ulici (CO1-8), parkirne hiše (CI-2), stanovanjske soseske CS-6 »Nove Poljane« in gasilskega doma občine Ljubljana Center (CI-1).

Da se prepreči zmanjševanje poslovnih površin za opravljanje gospodarskih dejavnosti in s tem upadanje gospodarske sposobnosti, ne bo mogoče spreminjati namembnosti obstoječih poslovnih površin gospodarstva za negospodarske dejavnosti.

Stanovanjsko gospodarstvo

Osrednja naloga Samoupravne stanovanjske skupnosti Ljubljana Center v letu 1979 je nadaljnje podružbljanje stanovanjskega gospodarstva in krepitev samouprave na vseh ravneh, še zlasti pa v stanovanjskih hišah in krajevnih skupnostih. Stanovanjska skupnost bo aktivno delovala v skupnosti socialnega varstva in se bo preko nje delovno vključevala v skupščini občine. Na osnovi dosedanjih izkušenj pri podružbljanju stanovanjskega gospodarstva bo posebna skrb posvečena dograjevanju vsebine dela zborov stanovalcev v krajevnih skupnostih in še tesnejšemu sodelovanju s hišnimi sveti pri opremljanju enot civilne zaščite v hišah.

S povečanjem stanovanjske izgradnje v naši občini so ustvarjene možnosti, da tudi delovne organizacije iz občine rešujejo stanovanjska vprašanja v neposredni bližini delovnih mest.

Samoupravna stanovanjska skupnost bo preko odbora za graditev koordinator nalog za izgradnjo soseske CS-6 in bo povezovala vse dejavnike od izvajalcev, interesnih skupnosti do delovnih organizacij in drugih pričakovalcev stanovanj.

Stanovanjska skupnost bo v sodelovanju s sindikati organizirala akcijo za uskladitev in poenotenje pravilnikov za reševanje stanovanjskih problemov delavcev. Vzoredno bo potekal postopek za dopolnitev pravilnika za dodeljevanje posojil iz združenih sredstev. Osnovni namen dograjevanja pravilnikov je, da bodo pogoji za pridobitev najemnega stanovanja ali za pridobitev posojila za nakup ali graditev stanovanjske hiše bolj poenoteni med delovnimi organizacijami in da bo pravilnik, po katerem dodeljujejo posojila stanovanjske skupnosti, v večji meri zagotavljal solidarnost med delavci v različnih delovnih organizacijah.

Za realizacijo nalog, ki izhajajo iz III. natečaja za pridobitev stanovanj, zgrajenih s sredstvi družbene pomoči, bo stanovanjska skupnost skupaj s Centrom za socialno delo in organizacijami združenega dela storila vse, da bodo solidarnostno zbrana sredstva najbolj ustrezno uporabljena.

Stanovanjska skupnost bo izvajala že sprejeti program prenove, hkrati pa oblikovala celoviti program prenove starega mestnega jedra. Program bo strokovno pripravljen sredi leta 1979 in dan v javno razpravo. V letu 1979 pa bo dokončana prenova na hišah Stari trg 6, Gornji trg 9 in Gornji trg 11. Prenovljena stanovanja bodo pretežno služila za nadomestna stanovanja pri nadaljnjem izvajanju prenove. Pridobljena bo tudi tehnična dokumentacija in zagotovljena finančna sredstva za izvedbo prenove na cca 4000 m² stanovanjskih in poslovnih površin. Stanovanjska skupnost bo vztrajala pri usmeritvah za poenoteno politiko prenove v Ljubljani in za združevanje sredstev po načelih že sprejete solidarnosti na stanovanjskem področju. Vzoredno s prenovami se bo nadaljevala akcija odpravljanja stanovanj VI. in VII. kategorije ter urejevanje podstrešij za stanovanjske namene.

V letu 1979 bo stanovanjska skupnost izvajala tudi naslednje pomembnejše naloge:

- izdelava meril in kriterijev za sestavo letnih in srednjeročnih programov in del;
- priprava in sprejem letnih programov investicijskih vzdrževalnih del in dopolnitev srednjeročnega programa investicijskih vzdrževalnih del;
- analiza požarno-varnostne situacije v stanovanjskih hišah in predlog ukrepov;
- opredelitev pogojev za sklenitev dolgoročne pogodbe s Staninvestom;
- izdelava programa postopne obnove komunalnih vodov in opreme in uskladitev rokov za posamezne faze del in dopolnitev programa odprave onesnaževanja zraka;
- določitev pogojev za obratovanje in vzdrževanje tehnično zahtevnih naprav v stanovanjskih hišah (individualne kotlarne, dvigala, hidroforji, priključne postaje za daljinsko ogrevanje) in proučitev potrebe za sprejem ustreznega odloka;
- hitrejše reševanje vprašanj pri delu začasnih uprav v stanovanjskih hišah in pridobivanju uporabnih dovoljenj - zlasti za obratovanje dvigal;
- omejevanje prekvalifikacij stanovanj v poslovne prostore.

Komunalna dejavnost

V letu 1979 bo Komunalna skupnost občine skupno z Zvezo komunalnih skupnosti na območju ljubljanskih občin upravljala z združenimi sredstvi ter skupaj z bančnimi krediti financirala investicijsko dejavnost in vzdrževanje komunalnih dejavnosti posebnega družbenega pomena na območju občine Ljubljana Center.

Individualna komunalna poraba

Na področju daljinskega ogrevanja planiramo izgradnjo črpalne postaje na Trgu OF, ki bo omogočila nadaljnjo izgradnjo omrežja. Zato bomo pričeli z izgradnjo štirih primarnih vodov, ki bodo povezali črpalno postajo z območjem med Prešernovo in Poljansko cesto. Na daljinsko ogrevanje bomo v letu 1979 priključili enajst večjih objektov.

V letu 1979 bo Ljubljana povezana z zemeljskim plinom iz Sovjetske zveze. Prva bosta z novim plinom povezana Ljubljanski grad in območje Prul. Vzoredno bodo tekle intenzivne priprave za obnovo večjega dela omrežja in instalacij, ki bodo priključene na zemeljski plin.

Na področju kanalizacije in vodovoda bodo dela potekala v soodvisnosti od stanovanjsko-poslovnih gradnje cest.

V letu 1979 bodo dokončana dela na povečanju glavne telefonske centrale v Ljubljani. Obenem bo potekala že montaža ustrezne opreme za povečanje zvez med glavno in ostalimi centralami.

Pričeta bo izgradnja avtomatske telefonske centrale s 16.000 priključki in Kulturnem domu Ivana Cankarja ter povečana kapaciteta avtomatske telegrafске centrale iz 600 na 1000 priključkov. Postavljenih bo 13 novih telefonskih govorilnic.

Elektro Ljubljana mesto bo poleg obnove in ojačitve omrežja predvsem v starem delu mesta zgradila tudi novi transformatorski postaji na Poljanski cesti 28 in SAZU.

Kolektivno komunalna poraba

V letu 1979 bomo rekonstruirali Poljansko cesto od Rdeče hiše do Ambroževega trga, asphaltirali pločnik ob Zvonarski in Njegoševi ulici ter uredili dovozno pot od Karlovške ceste do hiš nad predorom. Uredili bomo arkade v Wolfovi ulici št. 14 ter tako izboljšali varnost pešcev in povečali prometno propustnost.

V enaki izvedbi kot Čopova ulica bo preurejen tudi Prešernov trg, ki pa ne bo urejen samo kot peščeva površina, temveč bo z dvema pasovoma služil tudi ostalemu prometu. Uredili bomo podaljšek Sketove ulice do Bohoričeve ulice ter okolico Drame.

V okviru izgradnje 10-letnega programa izgradnje cest bodo zaključena dela na Karlovškem vozlišču in novi Prešernovi cesti, ter pričeta dela na cestnem odseku Litijska-Poljanska cesta.

Varstvo okolja

Glede na to, da je Ljubljana in s tem tudi naša občina po onesnaženosti zraka izredno kritična in izpostavljena nadpovprečnemu prometnemu hrupu, moramo takoj pristopiti k doslednejšemu izvajanju zakonodaje in predpisov, ki so sprejeti na tem področju. Zato bomo varstvo okolja posvetili večjo skrb že v samem procesu planiranja in tako preprečili nastajanje novih žarišč onesnaževanja in drugih kritičnih situacij. Prav tako bomo ob načrtovanju in gradnji novih stanovanjskih sosesk morali zagotoviti celovitost pogojev družbenega življenja in bivalne okolišje v največji možni meri zavarovati pred dejavnostmi in tranzitnimi tokovi, ki s plini, dimom, hrupom, težkim transportom in odpadnimi snovmi vplivajo na zdravje in življenje ljudi.

Naloge za varstvo okolja so zelo zahtevne in dolgoročnega značaja in jih je mogoče reševati le ob sodelovanju vseh dejavnikov, predvsem pa uporabnikov in organizacij, ki skrbijo za oskrbo z energijo oziroma za ogrevanje zgradb. V letu 1979 se bo pričela gradnja nove črpalne postaje, ki bo omogočila intenzivnejše

priključevanje objektov na toplovodno omrežje in s tem hitrejše odpravljanje individualnih kotlarn. Stanje pa se bo izboljšalo tudi z uvedbo zemeljskega plina, ki bo prvim objektom že v letu 1979 omogočil priključitev na tovrstno čisto ogrevalno energijo. Ob tem moramo še hitreje pospeševati nadomeščanje trdih goriv s plinom in predlagati sprejem predpisov za izboljšanje kakovosti naftnih derivatov, kar bo lahko v večji meri vplivalo na izboljšanje zraka v mestnem središču.

Vse organizacije združenega dela, ki prekomerno onesnažujejo zrak, so po Zakonu o varstvu zraka in odloku o varstvu zraka dolžne čimprej izdelati sanacijske programe za objekte, obrate in naprave, ki spuščajo v zrak škodljive snovi preko dovoljene mere.

V letu 1979 bo ustanovljena samoupravna interesna skupnost za varstvo zraka in bo s tem to področje ustrezno samoupravno organizirano.

V sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, komunalno skupnostjo in z inšpekcijskimi službami bomo posvetili večjo skrb tudi urejenosti javnih površin. Tako bomo v letu 1979 bolj skrbeli za uspešnejši odvoz kosovnega odpadnega materiala in tako preprečili kakršnokoli pojavljanje divjih odlagališč. Večjo pozornost bomo posvetili tudi vsem zelenim površinam v občini in jih boljše in redno vzdrževali.

4. SPLOŠNA PORABA

Sredstva občinskega proračuna bodo v letu 1979 namenjena za izvajanje naslednjih nalog:

- dejavnost organov družbenopolitičnih skupnosti po družbenem dogovoru o enotnih osnovah in merilih za oblikovanje sredstev za delo teh organov;
- dejavnost ljudske obrambe po sprejetih programih tega področja;
- dejavnost družbenopolitičnih organizacij po sprejetih letnih programih dela teh organizacij, ki morajo biti ovrednoteni in usklajeni v okviru občinske konference SZDL;
- za priznavalnine borcev NOV v obsegu, določenim z družbenim dogovorom o skupnih osnovah in merilih za podeljevanje priznavalnin borcem NOV;
- dejavnost krajevnih skupnosti za izvajanje delegatskega sistema;
- naloge na področju urbanizma, geodezije, družbenega in prostorskega planiranja.

5. DRUŽBENA SAMOZAŠČITA IN LJUDSKA OBRAMBA

Družbena samozaščita

Pri opredelitvi družbene samozaščite kot funkcije samoupravnega delovanja delovnih ljudi in občanov ter delavcev v združenem delu smo dosegli primerne rezultate in končali postopek usklajevanja samoupravnih splošnih aktov z zakonom o ljudski obrambi in zakonom o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah. To nas v letu 1979 obvezuje, da normativno ureditev tega področja še nadalje vsebinsko, organizacijsko in materialno utrjujemo in razvijamo v vseh samoupravnih organizacijah, samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih, v občinski skupščini in njenih organih ter v upravnih organih občine. Zato bo dejavnost na tem področju v letu 1979 usmerjena na:

- nadaljnje usklajevanje samoupravnih sporazumov o temeljnih plana in srednjeročnega plana s samoupravnimi splošnimi akti v tistih sredinah, kjer so pri tem delu v zakasnitvi;
- zagotovitev potrebnih finančnih sredstev za realizacijo nalog v programih za leto 1979;

- hitrejše organiziranje družbene samozaščite v samoupravnih interesnih skupnostih in društvih;

- boljše obveščanje delovnih ljudi in občanov o delovanju družbene samozaščite;

- uveljavitev in nadaljnja krepitev narodne zaščite v okviru funkcije družbene samozaščite v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih za varovanje delovnih ljudi in občanov, pogojev za njihovo delo, proizvodnih sredstev in družbenih dobrin;
- izobraževanje in usposabljanje pripadnikov narodne zaščite;

- izdelava in dopolnjevanje varnostnih ocen in načrtov varnostnih ukrepov v vseh organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih;

- nadaljnje dograjevanje ukrepov za večjo varnost občanov v cestnem prometu;

- dopolnilno izobraževanje kadrov, ki delujejo v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih na področju družbene samozaščite.

V samoupravnih interesnih skupnostih za varstvo pred požarom bodo nadaljevali z izvajanjem srednjeročnega programa, s pripravami na izgradnjo gasilskega doma, predvsem pa z izobraževanjem občanov in delovnih ljudi, ki delujejo na tem področju. V ta namen bodo sprejeti tudi ustrezni programi za financiranje te dejavnosti na podlagi sprejetega samoupravnega sporazuma o osnovah srednjeročnega plana te skupnosti.

Ljudska obramba

Splošna ljudska obramba se bo kot sestavni del celotnega družbenoekonomskega razvoja v skladu s srednjeročnim načrtom razvijala in krepila v vseh prvih in oblikah koncepta splošnega ljudskega odpora. Nadaljnje podružbljanje obrambe in zaščite mora sloveti na celovitem uveljavljanju ustavno opredeljenih samoupravnih družbenih odnosov tako, da bodo obrambne priprave neločljivi del dejavnosti vseh družbenih dejavnikov: temeljnih in drugih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, občinske skupščine ter družbenopolitičnih in družbenih organizacij. Težišče naravnosti bo usmerjeno predvsem v celovitost in usklajenost razvoja obrambnih priprav.

V združenem delu bo dejavnost na področju obrambnih priprav usmerjena, upoštevajoč pri tem pogoje in možnosti, v izpopolnjevanje organiziranosti in vsebine v skladu z zakonom o združenem delu in zakonom o ljudski obrambi. V posodobitvenje, dopolnjevanje in usklajevanje obrambnih načrtov bodo v večji meri vključeni odgovorni strokovni kadri.

Krajevne skupnosti bodo v skladu s svojo vlogo prenašale v pomembno mesto usklajevanja priprav za obrambo in zaščito v svojem okolju. To usklajevanje mora zajeti vse subjekte od združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti do družbenopolitičnih in družbenih organizacij, društev in različnih drugih interesnih aktivnosti. Naloge splošnega ljudskega odpora morajo postati aktivnost vseh delovnih ljudi in občanov. Tudi tiste krajevne skupnosti, kjer zaenkrat njihova aktivnost na tem področju še ni zadostna, morajo doseči načrtovani razvoj.

Samoupravne interesne skupnosti se morajo organizirati v skladu z zakonom in sprejetimi družbenimi koncepti splošnega ljudskega odpora. V okviru svojih razvojnih načrtov in programov dela bodo morale organizirati, izvajati in usklajevati priprave za delo v vojni na področjih, ki jih pokrivajo.

Dejavnost na področju obrambnih priprav terito-

rialne obrambe bo predvsem usmerjena na povečanje mobilizacijske in bojne pripravljenosti štabov in enot, na materialni razvoj, strokovno usposabljanje ter za idejnopolitično osveščanje in socialistično samoupravno naravnost vseh njenih pripadnikov. Zlasti bo skrb osredotočena na tista področja dejavnosti, kjer kasnimo z izvršitvijo v srednjeročnem razvojnem programu določenih nalog. Za uresničitev zastavljenih ciljev bodo izvajane naslednje naloge:

- z idejnopolitičnim in strokovnim usposabljanjem ter potrebnimi kadrovskimi popolnitvami in zamenjavami bo povečana bojna pripravljenost enot in štabov občinske teritorialne obrambe;

- v skladu s srednjeročnim razvojnim načrtom in finančnimi možnostmi bo povečana materialna opremljenost in izboljšana oborožitev enot in štabov;

- v sodelovanju z ustreznimi strokovnimi službami in organi občinske skupščine bo urejena zaledna preskrba pripadnikov teritorialne obrambe za območje občine;

- z organiziranjem ustanov partizanske baze in njihovo materialno in kadrovsko zagotovitvijo ter usposabljanjem zalednih kadrov bodo dani pogoji za delovanje občinskih enot teritorialne obrambe ob izrednih razmerah.

Na področju civilne zaščite bo dana prednost predvsem tistim nalogam, ki zagotavljajo skladnost in kontinuiteto razvoja v skladu s srednjeročnim razvojnim programom.

Za uresničitev tega cilja bodo v letu 1979 v ospredju naslednje naloge:

- razvijanje organizacije, številčnosti in materialne opremljenosti enot in štabov civilne zaščite v združenem delu in krajevnih skupnostih v skladu s srednjeročnim programom razvoja;

- organiziranje občinskih enot civilne zaščite;

- pospešeno ustanavljanje enot hišne civilne zaščite, njihova organizacijska utrditev, usposobljenost in opremljenost;

- povečano vključevanje obveznikov civilne zaščite v načrtno izvajanje osnovnega in dopolnilnega pouka za enote in štabe civilne zaščite.

V dopolnilni pouk splošnega usposabljanja prebivalstva za obrambo in družbeno samozaščito bodo v večjem obsegu vključene ženske in mladina zlasti mladinke. Nadaljevana bodo prizadevanja za razširjanje obrambnozgojnegga tiska, predvsem pa, da bo revija »Naša obramba« imela vsaka družina.

Prizadevali si bomo, da bo uveljavljen nov, na ustavi in zakonu zasnovan sistem financiranja ljudske obrambe. K samoupravnemu sporazumu o združevanju sredstev za financiranje ljudske obrambe v Ljubljani naj pristopijo vsi subjekti, ki tega doslej še niso storili.

6. KADROVSKA POLITIKA

Na področju kadrovske politike bo v letu 1979 prioriteta naloga vseh nosilcev kadrovske politike v organizacijah združenega dela uskladitev internih samoupravnih aktov z določili spremenjenega in dopolnjenega družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin, ki ga bomo podpisovali v prvi četrtini leta in izvajanje njegovih določil v praksi.

Razen izobraževanju, usposabljanju in racionalnem razporejanju kadrov ter skrbi za njihovo napredovanje bodo vse organizacije združenega dela s področja gospodarskih in družbenih dejavnosti namenile posebno pozornost planiranju kadrov. Izdelale bodo kadrovske programe, ki so pogoj za zaposlovanje novih delavcev. Ob tem bodo v večji meri kot v preteklem letu upošte-

vale merila in zahteve, ki jih določata družbeni dogovor in samoupravni sporazum o minimalnih standardih o življenjskih in kulturnih razmerah in o pogojih zaposlovanja.

Na področju štipendiranja bodo nosilci kadrovske politike težili k cilju, da se študirajočo mladino čimbolj poveže s kadrovskimi interesi združenega dela z dodeljevanjem štipendij v odvisnosti od dejanskih kadrovskih potreb. Še naprej si bomo prizadevali, da se število štipendij iz združenih sredstev zmanjša in poveča število kadrovskih štipendij.

7. KRAJEVNE SKUPNOSTI

V skladu s sprejetim srednjeročnim družbenim planom občine za obdobje 1976-1980 bodo krajevne skupnosti v letu 1979:

- sprejele letne načrte razvoja krajevne skupnosti;

- utrjevale krajevno samoupravo predvsem tako, da se bo krajevna skupnost uveljavila kot družbenoekonomska skupnost;

- utrjevale in uveljavljale funkcijo sveta potrošnikov in poravnalnih svetov;

- na področju otroškega varstva bo krajevna skupnost Stara Ljubljana dogradila otroško rekreativno-športno igrišče na področju Ljubljanskega gradu, krajevna skupnost Prule bo izdelala načrt za gradnjo otroškega igrišča na grajskem pobočju iznad Karlovške ceste; ostale krajevne skupnosti pa bodo obnovile in dokupile igrala na otroških igriščih ter sodelovale pri pridobivanju ustreznih zelenih površin ob stanovanjskih blokih in jih skupno s hišnimi sveti uredile za rekreacijo otrok;

- na področju ljudske obrambe in družbene samozščite bodo še naprej usposabljele delovne ljudi in občane in ustrezno dodatno opremljale enote civilne zaščite;

- sodelovale s samoupravno stanovanjsko skupnostjo pri prenovi starih stanovanjskih objektov, pri reševanju namembnosti izpraznjenih stanovanj VI. in VII. kategorije;

- sodelovale s skupnostjo socialnega skrbstva pri skrbi za ostarele in socialno šibke občane;

- dokončno uredile in opremile društvene prostore (KS Tabor, Ajdovščina in Poljane); krajevna skupnost Prule pa bo nadaljevala s postopkom za nadgradnjo stavbe za potrebe družbenega centra;

- krajevne skupnosti Tabor, Poljane in Gradišče bodo sodelovale pri urbanističnih rešitvah, krajevni skupnosti Stara Ljubljana in Kolodvor pa pri obnovi starega predela mesta;

- vse krajevne skupnosti bodo razvijale sodelovanje s pobratenimi krajevnimi skupnostmi in organizirale skupne akcije v skladu s sprejetimi programi.

B) Ukrepi izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana Center za izvajanje nalog družbenoekonomskega razvoja občine v letu 1979

Izvršni svet bo za čim uspešneje izvajanje smernic v letu 1979 posvetil posebno pozornost zlasti:

- usposobitvi upravnih organov in služb občinske skupščine, da bodo v okviru svojih pristojnosti in nalog bolje in dosledneje izvajali politiko družbenoekonomskega razvoja občine, zlasti še na področju hitrejšega razvoja drobnega gospodarstva, celovitega uveljavljanja družbenoekonomskih odnosov na osnovi dohodkovnih odnosov, sprotnega analiziranja gibanj skupne, osebne in splošne porabe v skladu z usmeritvami na tem področju;

- pripravi dveh celovitih analiz izvajanja družbenega plana občine za obdobje 1976-1980 (v mesecu maju in oktobru);
- pripravi metodologije spremljanja in ocenjevanja sprejetih programov organizacij združenega dela za razvoj kvalitetnih dejavnikov gospodarjenja in razvijanja dohodkovnih odnosov v združenem delu;
- predlaganju konkretnih zadolžitev posameznim nosilcem planiranja za zagotovitev izvajanja planskih nalog;
- doslednemu izvajanju določil zakona o združenem delu glede uvajanja začasnih ukrepov družbenega varstva v primerih, ko ugotovi, da so oškodovani družbeni interesi ali pa da niso urejeni samoupravni oz. dohodkovni odnosi;
- sprotnemu analiziranju poslovanja v organizacijah združenega dela, ki poslujejo z izgubo oziroma z minimalno akumulacijo, posebno z vidika vzrokov izgube in pri tem ocenjeval objektivne oziroma subjektivne slabosti in težave v teh organizacijah ter v tej zvezi predlagal ustrezne ukrepe za sanacijo izgub in po ustreznih poti sprožil ugotavljanje družbene in politične odgo-

vornosti pri tistih organizacijah združenega dela, ki poslujejo z izgubo že več kot dve leti;

- povečanju družbenopolitične aktivnosti vseh subjektov planiranja pri pripravljaju dolgoročnih in srednjeročnih planov za obdobje 1981-1985, kot tudi za čim boljšo realizacijo ciljev in nalog, ki smo jih sprejeli v planskih dokumentih za to srednjeročno obdobje in nalog, ki izhajajo iz teh smernic;

- dajanju pobud za ugotovitev družbene in politične odgovornosti v primerih neizvajanja oziroma počasnega izvajanja planskih ciljev in nalog zaradi subjektivnih razlogov;

- tesnejšemu sodelovanju s temeljnimi bankami s sedežem v občini Center za pospeševanje izvajanja investicijskih naložb, ki bodo omogočile hitrejši proces prestrukturiranja gospodarstva v občini na kvalitetnih dejavnikih gospodarjenja in povečevanje deleža potrebnih investicijskih sredstev dohodkovno povezanih temeljnih organizacij združenega dela.

Ljubljana, decembra 1978

IZVRŠNI SVET

BELEŽKE:

PROSTORSKI NAČRT OBMOČJA OBČINE LJUBLJANA CENTER – ANALIZA STANJA

V pričujočem tekstu v kratkem povzemamo izsledke I. faze izdelave Prostorskega načrta območja občine Center – ANALIZA SEDANJEGA STANJA, ki v originalu obsega preko 250 strani teksta in preko 50 grafičnih prikazov in vrsto tabel.

Analiza je pokazala, kot je bilo pričakovati, da je problematika v osrednjem območju osredotočena do take mere in v takih pojavnih oblikah, da ne moremo govoriti o prvih znakih prihajajoče krize mestnega središča, ampak o globokem kriznem stanju.

Problematiko podajamo kot vprašanja, dileme, probleme sedanjega stanja in bodočega razvoja.

Prikazana problematika naj pomaga utrditi družbeno zavest o stanju in oblikovati odločitve o smereh bodočega razvoja.

UVOD

Zavod za družbeni razvoj Ljubljana, TOZD Urbanizem je v letu 1978 po naročilu občine Center izdelal I. fazo tkim. Prostorskega plana občine – Analizo stanja.

Od aprila 78 je z odlokom republiškega sekretariata za urbanizem opredeljena začasna obvezna enotna metodologija za izdelavo prostorskega plana družbenopolitične skupnosti-občine.

Brez dvoma je temeljna naloga vključiti naročeno delo v predpisano metodologijo.

Proces izdelave prostorskega plana po tej metodologiji vsebuje naslednje temeljne delovne faze:

1. izdelava elementov 1980–85, 2000; SIS, KS, TOZD

2. dopolnitev razpoložljivih strokovnih osnov – organ za planiranje pri ObS

3. soočenje elementov in strokovnih osnov – organ za planiranje ObS

4. dogovor o temeljih prostorskega plana 1980–85, 2000 – vsi udeleženci

5. izdelava prostorskega plana

V okviru predpisane metodologije predstavlja pričujoče gradivo del strokovnih osnov. Strokovne osnove moramo v naslednji delovni fazi dopolniti s tkim. elementi, tj. potrebami po prostoru, ki jih izdelajo SIS, KS TOZD verjetno ob strokovni pomoči.

V okviru izdelanih osnov je opravljeno prvo soočenje – strokovno – problemov in dilem v prostoru, ki lahko služijo neposredno v izdelavi elementov.

Prostorski plan občine Center naj bi bil, ko bo izdelan, kritična in pregledna bilanca dosedanjega razvoja in realen načrt v samoupravno prihodnost naravnega osrednjega dela mestne skupnosti, odprt načrt za pozitivne vplive navznoter in navzven in zaprt (restriktiven) načrt za družbeno verificirane negativne pojave in težnje.

Prostorski plan občine bo vhodni »občinski« podatek v novelaciji generalnega plana in regionalnega plana (Ljubljane 2000).

Prostorski plan občine Center bo potrebno v delovnem procesu in v slučaju vzporedne izdelave soočiti s prostorsko problematiko sosednjih občin, s problematiko na ravni mesta in regije in republike.

Podatki iz analize stanja kažejo, da bodo verjetno vplivi prihodnjega prostorskega razvoja osrednjega prostora večji navzven kot pa od zunaj navznoter (teza)!

Težišče prostorskega plana občine bo v skladu s

predpisano metodologijo v prvem in drugem srednjeročnem obdobju 1980–85 in 1985–90, da bi interesne skupnosti, krajevne skupnosti in delovne organizacije in občina imeli čimbolj jasno in operativno oporo za izdelavo svojih srednjeročnih planov (1980–85).

Prostorski plan občine mora globalno oblikovati tudi dolgoročne usmeritve in cilje, to bo skušal predvsem na osnovi spoznanj obstoječega stanja, opirajoč se na mednarodne izkušnje, ki jih moramo nenehno družbeno kritično preverjati.

Nekatera širša vprašanja

Ponovno poudarjamo dejstvo, da obdelujemo prostor občine v odsotnosti noveliranega temeljnega dokumenta Generalnega urbanističnega plana Ljubljane, regionalnega plana mestne regije in republiškega prostorskega in družbenega plana. Gre za verigo soodvisnih planov, za dogovorjeno metodologijo, sistem analiz stanja in globalne smeri družbenega in prostorskega razvoja, brez katerih je po l. 1974, ko smo postavili neposredne interese človeka proizvajalca in temeljnih skupnosti na prvo mesto, zelo težavno delo.

Ob delu se seveda odpirajo vprašanja mesta in vloge centra v širšem prostoru, dimenzije centra, njegove vsebine, delitve dela med središči, njihove podobe. Iz pričujoče analize se da argumentirano slutiti, da je potrebno mestno središče in osrednji prostor odslej načrtno razbremenjevati v najširšem pomenu besede in ne več obremenjevati. To je še tem bolj potrebno, ker želimo ohraniti bogato kulturno in prostorsko dediščino in jo vključiti v jutrišnje vrednote naše samoupravno naravnane družbe.

Ker smo v oblikovanju ciljev in ustreznih konceptov celo v zaostanku za razvojem in potrebami, so ta vprašanja rešljiva le po poti večje udeležbe družbenih dejavnikov v stroki, saj bodo predstave ob bodoči podobi osrednjega prostora oblikovane pionirsko.

Generalni plan iz l. 1966 je bil pomanjkljiv in slab, predvsem v politiki izvajanja in uresničevanja globalnih prostorskih ciljev. Prostorski plan občine ne sme zaiti v drugo skrajnost, v zgolj operativno izvajanje podrobnosti, kratkoročnosti ipd.

Prostorski plan naj ne ostane le prostorski, ampak naj kjerkoli je to mogoče, sproti vključuje sociološke, politične, ekonomske, ekološke elemente. Zagotavljanje kakovostnega bivalnega in delovnega okolja je naša skupna široka družbena naloga, ne naloga neke stroke. V krogu ozke strokovnosti se lahko družbeni vidiki tudi deformirajo.

Ob izdelavi prostorskega plana občine je razumljivo čas za razmišljanje o bolj ustrezni organiziranosti za izvajanje plana vseh, ki v procesu planiranja in uresničevanja sodelujejo. Problematika na področju urejanja prostora in okolja na območju Ljubljane (Komunist 29. 9. 1978.) se bo poglabljala in razširjala, če ne bomo prav tem vprašanjem posvetili več pozornosti.

Vprašanja urbanistične dokumentacije

Odlok Skupščine mesta Ljubljana iz l. 1967 je razdelil urbanizirane površine občine na 45 zazidalnih otokov in predpisal za 23 otokov prepoved gradnje in parcelacije do izdelave in potrditve zazidalnih načrtov, v ostalih predelih občine pa je možna zazidava objektov na osnovi lokacijske dokumentacije.

V letih 1968–72 je bilo od 23 predpisanih zazidalnih načrtov izdelanih 19 in potrjenih od skupščine in mesta 10 zazidalnih načrtov.

Izdelava zazidalnih načrtov je na eni strani odprla potrebo po oblikovanju podrobnejšega urbanističnega koncepta za območje občine kot ga je podajal GUP 1966, na drugi pa odkrila razkorak med parcialnim zazidalnim interesom naročnika (največkrat za 1 sam objekt), ki je bil največkrat istočasno lastnik zemljišča in graditelj (gradbeno podjetje) in dolgoročnim in širšim družbenim obeležjem zazidalnega načrta.

V procesu nastajanja zazidalnega načrta so bili po tej poti širši družbeni interesi sistematično izloženi (npr. nezazidana zemljišča, zelenice, parkirne površine, ureditve parterja itd. itd.).

Vzporedno smo spoznavali razvejano prostorsko-socialno, ekonomsko, komunalno, zemljiško, organizacijsko problematiko območja občine na podrobnem in celovitem nivoju.

Odlok o prepovedi gradnje in parcelacije in o obvezni izdelavi zazidalnih načrtov se je izkazal kot tog, neživljenjski, zaviralen, vprašljiv predpis, ki ga je potrebno zamenjati z novim, bolj operativnim dokumentom, ki bo omogočal odgovorno in usklajeno uresničevanje srednjeročnih gradbenih programov na območju občine in pravilno usmerjal dolgoročni razvoj.

Zazidalni otok je premajhno obračunsko območje. Možno je uvesti večje funkcionalne prostorsko-ekonomske enote kot npr. mestno središče, središča posameznih dejavnosti (Univerza, Klinični center, Prometno središče) stanovanjska območja, območja proizvodnje, industrije, servisov itd.

Ureditveno območje mesta je v načelu enotno obračunsko območje, ki ga je potrebno funkcionalno, ekonomsko valorizirati in razčleniti v diferencirana območja zemljiških, komunalnih in gradbenih vrednosti. Za skupne javne objekte mestnega središča in drugih središč je potrebna konstrukcija solidarnostnega in namenskega zbiranja sredstev mestne in regionalne skupnosti.

Vprašanja višin zazidave

Osrednji del Ljubljane je v zgodovinskem razvoju oblikoval štiri značilne višine objektov – srednjeveško, popotresno, med obema vojnama, po osvoboditvi. Višine objektov v vsakem obdobju so pogojene s tedanjim uporabo gradbenega materiala, konstruktivno zasnovano objekta, gradbeno tehnologijo dobe in z materialno ekonomsko sposobnostjo naročnika. Ni mogoče spregledati simbolnega in prestižnega vidika, ki je v novejšem času motiviral marsikatero višino objekta.

Vsako od navedenih obdobjev je v načelu podvojilo predhodno višino.

Višinsko najbolj aktivno je bilo obdobje po osvoboditvi, ko so se pojavile višine nad trideset metrov in stolpnice, ki dosega 40–56 m in celo 72 metrov (Trg revolucije, Bavarski dvor).

Neko obdobje prisotna ideja o višinskem poudarku Titove ceste s stolpniciami je zvedenela ob seriji poudarkov v prostoru, ki so nastali po načelu čim večje podjetniške visoke izrabe, največkrat minimalnega zemljišča in so brez koncepta raztreseni v občutljivem prostoru. Dosegli smo stihijo lociranja višin in stihijo višin, s čemer smo odločno posegli v višinski red in podobo osrednjega mestnega prostora, vnesli tuja merila in odnose v prostoru in do človeka.

V prihodnje se mora v načelu vsaka novogradnja uskladiti z prevladujočo višino sosednjih objektov, v naslonitvi na historično vredne objekte pa je zahtevana

popolna višinska in oblikovna uskladitev. Na teritoriji mestnega središča v načelu ni možno graditi stolpnic.

Vprašanja izrabe zemljišč

Izrada zemljišča je izjemno vpliven urbanistični vidik, ki opredeljuje proste, nezazidane in zazidane površine v količinskem pogledu.

Problem osrednjega ljubljanskega mestnega prostora je v tem, da danes nima opredeljenega načela v odnosu in lokaciji nezazidanih in zazidanih površin, čeprav so to pretekla obdobja imela (po potresu, med obema vojnama). Tehnika parcialnega izračunavanja stroškov za pripravo in ureditev zemljišča nas sili v izrabo vsakega zemljišča in to čim višjo.

Po tej logiki dopolnjujemo obstoječe urbano tkivo do skoraj 100% zazidanosti in do visokih izrab zemljišč.

Od 152 zazidalnih karejev (predelov med ulicami in cestami) na teritoriji občine jih 76 dosega izrabo (zbir etažnih površin, deljen s površino zemljišča) preko 100. Iz izkušenj vemo, da izrabe preko 100 terjajo etažno reševanje pripadajočih parkirnih mest, da vsebujejo vprašanja zelenih površin, visokih gostot delovnih mest in prebivalcev, probleme odmikov objektov in osončenja, prostih nezazidanih površin, prometa, hrupa, onesnaženja zraka in še druga. Od 76 zazidalnih karejev je 38 stanovanjskih z izrabo preko 100.

Primer: novi del Ambroževega trga ima izrabo 6.72 FSI, kar brez dvoma terja reševanje problemov tega predela na sosednjih zemljiščih.

Ker so visoke izrabe razmeroma strnjene na teritoriju občine, posebej v mestnem središču, ni realno in možno pričakovati reševanja na sosednjih zemljiščih, torej je vprašanje izjemno akutno. Vprašanja so sicer delno rešljiva v večetažnih garažnih in parkirnih kapacitetah, ureditvi streh objektov kot zelene in proste površine, vendar dvomimo, da je to ekonomsko ustrezna in humana rešitev.

Izkazuje se, da do izrabe 0.85 vlada relativno notranje ravnotežje vseh pripadajočih funkcionalnih elementov zazidave, da pa je v vseh zazidavah nad 0.85 potrebno ravnotežje skrbno planirati, ker je že obstoječe stanje v tem smislu kritično, je koristno zavirati visoke izrabe povsod, posebej v mestnem središču.

Seveda imajo taka stališča pozitivne fizične in socialne posledice in negativne ekonomske posledice.

VPRAŠANJA BIVANJA

Čeprav je območje občine prvotno in tradicionalno območje bivanja prebivalcev v novejšem času, zasledimo nekatere pojave, ki kažejo na spremembe v privlačnosti območja občine za bivanje.

Trenutno živi v občini cca 37.000 prebivalcev na cca 370 hektarih urbaniziranih površin, vendar to število konstantno upada. Najmočnejše je upadanje prebivalstva v zgodovinskih predelih občine.

Drug pojav, ki je spremljevalec prvega, je staranje starostne strukture prebivalstva, kar pomeni, da mlajši domicilni prebivalci zapuščajo območje občine in se selijo v zunanje, starejši pa ostajajo.

Tretji pojav je tudi zanimiv, saj se iz omenjenih in nekaterih drugih razlogov spreminja izobrazbena in kvalifikacijska struktura v negativnem smislu.

Vzrokov za te pojave je več, npr.:

- slabšanje življenjskih pogojev za bivanje (visoke gostote prebivalstva, visoka zazidanost, manj zelenic in otroških igrišč, promet, hrup, onesnaženje zraka, pomanjkanje parkirnih mest)

- prevelika, nesodobna stanovanja (klasično ogrevanje)

- slabo vzdrževanje obstoječega stanovanjskega fonda
- selitev mladih stanovalcev v zunanje soseske
- v spreminjanju stanovanj za nestanovanjske namene
- itd.

Zanimivo je, da je stanovanjskih površin 50% vseh zazidalnih površin na območju občine ali cca 1.240.500 m², od tega cca 580.000 m² v družbeni lasti in cca 661.500 m² v zasebni lasti. Javnih površin je dodatnih cca 1.200.500 m².

Da bi območje občine ostalo in postalo bolj privlačno za sodobno bivanje, da bi ustavili nazadovanje prebivalstva in ustavili spreminjanje starostne strukture, je potrebno predvsem bistveno izboljšati pogoje bivanja:

- izdelati sistematičen program sanacije in vzdrževanja obstoječega stanovanjskega fonda po sanitarni in gradbenotehnični prioriteti
- izdelati program revitalizacije stanovanjskih območij s posebnim ozirom na maksimalno vključevanje neizkoriščenih podstrešij in upoštevanjem minimalne citizacije pritličij
- izboljšati bivalne pogoje z izločitvijo prometa, hrupa in toplifikacijo objektov (onesnaženje zraka)
- v prihodnosti naj se ne gradijo visoki stanovanjski objekti, predvsem pa ne stanovanjske stolpnice, ki delujejo psihofizično negativno (primer Beograd)
- programirati nova stanovanja v višjih etažah v prepletu z ostalimi javnimi dejavnostmi, predvsem v mestnem središču in drugje
- bolj ustrezno programirati zelene, nezazidane, športne rekreacijske, parkirne površine in vzgojne ustanove, šole ter centre osnovne preskrbe.

Varstvo otrok, osnovno šolstvo

Varstvo otrok je pomembna družbeno vzgojna dejavnost, ki ima v razmerah visokega procenta zaposlenih žena (okrog 48%) še dodatne razsežnosti.

7 matičnih ustanov vzgojnega varstva ima 17 vzgojnovarstvenih enot z 2256 otroci, od tega domicilnih 1577 otrok ali 67,4%. Ker imamo na teritoriju občine v starosti od 1-7 let 2850 otrok, znaša zajetje (1577) 55,6%, kar je daleč najvišji procent v Ljubljani. Otrok iz sosednjih občin je 732 ali 32,4%. Obstoječa kapaciteta varstvenih ustanov lahko zajame 79% vseh domicilnih otrok.

Varstvene ustanove nimajo normiranih velikosti igrišč in zelenih površin, imajo razmere slabe prometne dostopnosti, hrupa, onesnaženega zraka, neustreznih okoliščin za rekreacijo in hojo otrok.

Pravilna in funkcionalna lokacija vzgojnovarstvenih kapacitet je ob stanovanjih (funkcionalni, zdravstveni, urbanistični razlogi) in ne ob delovnih mestih območja občine, kakršna težnja se v zadnjem času pojavlja (npr. PTT, Emona, Ljubljanska banka, Klinični center itd.).

Delovne organizacije občine Center morajo svoja prizadevanja in sredstva za reševanje problema usmeriti v krajevne skupnosti bivanja delavcev.

Tudi obstoječe kapacitete osnovnih šol občine zadoščajo za domicilne otroke (kapaciteta za 4600 učencev v 154 učilnicah), ki jih je trenutno 2685 (torej presega kapacitete za 1915 učencev ali 63,8 učilnic).

Presežne kapacitete je možno delno uporabiti za prehod na celodnevni pouk domicilnih otrok.

Realno torej preusmerimo okrog 1000 otrok iz sosednjih občin in KS. Potreben je dogovor s sosednjimi občinami o tem vprašanju.

Resen problem vseh šol v centru je pomanjkanje normiranih površin zelenic in igrišč (od 25 m² na

učenca jih ima npr. Majda Vrhovnik 3,70 m² in Ledina 4,62 m²).

Šole centra morajo zaradi pomanjkanja prostora (učnega, telovadnic, igrišč, zelenic) postati kulturni, izobraževalni, družbeni in športno-rekreacijski centri za odrasle v vseh življenjskih obdobjih.

VPRAŠANJA DELOVNIH MEST

Območje občine Center je najintenzivnejše območje delovnih mest v republiki, saj imamo tu osredotočenih cca 65.000 delovnih mest; prisotne so celo težnje po naraščanju.

Iz tega dejstva izvirajo neštete pozitivne in negativne posledice, pri čemer lahko postavimo tezo o pozitivnih ekonomskih posledicah in negativnih prostorskih posledicah (promet, hrup, onesnaženje, gosta zazidava, nasprotja v okolju itd. itd.).

Ker gre za izjemno koncentracijo delovnih mest na relativno najhujšem prostoru, ker gre za delovna mesta, ki so nujno prisotna v mestnem središču in ostalih središčih (tkim. mestotvorne dejavnosti, skupne mestne, republiške, javne in kakovostne ali enkratne dejavnosti) in ona, ki niso vezana nujno na lokacijo mestnega središča in ostalih središč in jih je možno ali celo koristno decentralizirati, postopoma razseliti ali preusmeriti, posebej spričo možnosti sodobnih komunikacij.

Gre torej za selektivni izbor dejavnosti, ki jih v nadaljnjem razvoju pospešujemo in bogatimo in za one, ki se morajo postopoma delno ali v celoti preusmeriti s tega območja v druga razvojno bolj perspektivna in ustrezna območja.

Proizvodnja

Obsega cca 30 proizvodnih delovnih organizacij s cca 6000 zaposlenimi in cca 85.000 m² bruto etažne površine. Velikost delovnih organizacij se giblje od skoraj 1000 zaposlenih (Unis-Rog) do 10 in manj zaposlenih.

Analiza je pokazala, da vse proizvodne dejavnosti, razen Kartonažne tovarne, tiskarne in Pletenine ekstenzivno izkoriščajo zemljišče, da je kvalifikacijska in izobrazbena struktura slaba, da proizvodnja ni kapitalno intenzivna, da nima ene ali dveh razvojnih smeri, da nima rezervatov za nadaljnji razvoj in da je mestoma v vedno večjem nasprotju z obstoječim okoljem.

Proizvodnja, posebej industrijska, je eden fenomenov našega časa, je sinonim za visoko raven materialnega bogatstva nekega mesta (regije), sinonim za socialno ravnotežje posebej v naši družbi, cilj razvoja mnogih nerazvitih območij ter osnova za številne sodobne procese, npr.: urbanizacija, migracija, nastajanje prostorskih aglomeracij. Zato jo moramo gledati širše mestno in predvsem regionalno.

Občina Center je značilno območje tkim. zelo elastične proizvodnje, ki se lahko prilagaja pogojem, ki veljajo znotraj strnjeno naseljenega območja.

Ker želimo v strukturi delovnih mest na območju občine zadržati delovna mesta v proizvodnji in industriji, je potrebna preusmeritev obratov na obstoječih lokacijah v tehnološko sodobno proizvodnjo, kapitalno in prostorsko intenzivno in mora biti usklajena z obstoječim okoljem.

Da bi v prostorski delitvi dela in delovnih mest pravilno usmerjali proizvodnjo v območje občine, opredeljujemo naslednje kriterije za izbor:

Na območju občine je sprejemljiva naslednja proizvodnja:

- tehnološko sodobna

- ki ne potrebuje velikih površin in rezervatov za razvoj
- ki lahko razvije tehnologijo vertikalno v več etaž
- ki je brez emisij (dim, hrup, smrad)
- ki ne povzroča večjega blagovnega in osebnega prometa
- z visoko tehnološko in ekonomsko učinkovitostjo na zaposlenega in na enoto površine
- ki ne potrebuje večjih količin energije in vode
- ki izkorišča lokacijske prednosti tehnološkega povezovanja z obstoječimi dejavnostmi (Univerza, trgovina, poslovna dejavnost itd.)
- ki je vsestransko sestavljiva in vključljiva v obstoječe okolje.

Poslovna dejavnost

Čeprav je poslovna dejavnost tipična za mestna središča, je koncentracija na teritoriju občine tolikšna, tj. cca 359.000 m² in cca 35.000 delovnih mest, da se odpirajo mnoga vprašanja, posebej, ko gre za razmerja z ostalimi tipičnimi dejavnostmi.

V okviru poslovne dejavnosti moramo razlikovati: večje uprave delovnih organizacij od delov dejavnosti teh organizacij, ki imajo stik z javnostjo (npr. šalterji bank); pr. ve lokacijsko niso vezane nujno na mestno središče, druge ga bogatijo. Ker je več kot 31% vseh javnih dejavnosti na teritoriju občine poslovna dejavnost, je potrebno zavestno zaviranje nadaljnega kopičenja te dejavnosti v osrednjem prostoru in načrtno usmerjanje v mesto in regijo. Vrsta potrjenih zazidalnih načrtov vsebuje večje kapacitete poslovnih površin, npr. CO 1-3 Bavarski dvor, CO 1-13 Ploščad Borisa Kraigherja itd. itd.). V luči teh ugotovitev je potrebna ponovna družbena preveritev teh programov.

Zdravstvo, sociala

Predvsem po zaslugi Kliničnega centra je to dejavnost, ki je po moči med javnimi dejavnostmi na drugem mestu s cca 200.000 m² zazidalnih površin na cca 42,0 hektarih in cca 8000 zaposlenimi (od tega samo KC čez 6000 zaposlenih) in deležem cca 17,6 med javnimi dejavnostmi.

Klinični center dobiva dimenzije in funkcionalne podaljške (npr. parkiranje, promet), ki motilno vplivajo na okolje. Tudi iz drugih funkcionalnih razlogov (prevelika koncentracija in velikost zdravstvene ustanove - dolge notranje poti, težka funkcionalna organizacija) in iz narodno obrambnih vidikov je potrebno ponovno preveriti dimenzijo, organizacijo in prostorsko razporeditev zdravstva. Potrebna je funkcionalna decentralizacija in dekoncentracija dejavnosti v mestu in regiji. Ti problemi se bodo brez dvoma še zaostriili, ko bodo zgrajene avtoceste in se bodo pojavila vprašanja dobre povezave in dostopnosti centra z regijo in republiko.

Zdravstveni dom Center na ločeni lokaciji kot mestna institucija je prvi korak v tej smeri.

Srednje - visoko šolstvo

Univerza in srednje strokovno šolstvo je na območju občine močno prisotno in predstavlja po velikosti tretjo dejavnost med javnimi dejavnostmi s cca 175.000 m² zazidalne površine in deležem cca 15,4%.

Univerza in srednje šolstvo praviloma potrebujejo miren, neprometen, human ambient z rezervatom za bodoči razvoj, igrišči in zelenicami po normativih cca 25,0 m² na učenca. Obe dejavnosti teh pogojev v gosto zazidaniem obstoječem okolju občine nimata že danes in moramo že obstoječe stanje tako pri Univerzi kot pri srednjem šolstvu sanirati z decentralizacijo dejavnosti v mestu in regiji.

Medtem, ko se je proces pri Univerzi s selitvijo ekonomske fakultete za Bežigrad že začel in ga je treba pri filozofski fakulteti, fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, Centralni tehnični knjižnici odločno nadaljevati, je potreben odločen premik v tej smeri pri srednjem šolstvu, npr. pri Srednji ekonomski šoli in ostalih strokovnih šolah.

Trgovina, gostinstvo, turizem, usluge (servisi)

so značilne središčne dejavnosti, trgovina je celo ena temeljnih mestotvornih dejavnosti.

Trgovina je s cca 96.000 m² zazidane površine in deležem 8,4% med javnimi dejavnostmi skoraj na zadnjem mestu (manj ima trenutno le kultura s cca 90.000 m² in deležem 7,9%, kar se bo s kulturnim centrom Ivan Cankar z dodatnimi 40.000 m² bistveno spremenilo).

Pri trgovini lahko izluščimo naslednja vprašanja:

- dovolj je veleblagovnic, razen v območju prometnega središča, kjer je možno locirati 1-2 novi
- drobne trgovine je sorazmerno premalo, tudi za sedanjno kupno moč, predvsem pa ni kvalitetno ustrezno diferencirana in razvita.
- Ljubljana nima oblikovanega trgovskega središča oz. kvalitetnega vrha, ki je bil programiran na Ploščadi Borisa Kraigherja. Tudi v območju prometnega središča je možno obstoječo premajhno drobno trgovino bistveno razširiti in obogatiti ponudbo.

Turizma, gostinstva in uslug je skupaj cca 100.000 m² z deležem 9,1% med javnimi dejavnostmi.

Medtem, ko je hotelov v mestnem središču dovolj in ne bi smeli več večati kapacitet zaradi slabe dostopnosti, hrupa, prometa in kopičenja dejavnosti. Potrebna je smotrna decentralizacija v mestu in regiji, predvsem ob novih obvoznih cestah in avtocestah.

Gostinstvo je kvalitetno in žanrsko premalo diferencirano. Predvsem se čuti pomanjkanje gostinstva, ki služi prehrani med delovnim časom.

Servisna dejavnost vseh žanrov je močno deficitarna tako v količini, obsegu, še bolj pa v kakovosti ponudbe. Potreben je zavzet družbeni program v tej smeri.

VPRAŠANJA PROMETA

Nobena druga dejavnost ni toliko posegla v podobo, utrip in človekovo počutje v osrednjem mestnem prostoru kot nesluten razvoj prometa v zadnjih 20-letih.

Žal so s količino prometa naraščale predvsem negativne posledice prometa.

Danes je naše mestno središče že v položaju, da dosežemo javne objekte in dejavnosti peš hitreje in lažje kot z motornim vozilom. Promet je postal v mestnem središču in ostalih središčih svoje lastno nasprotje in nasprotnik humanega razvoja.

Ljubljanska vrata (ožina med Gradom in Rožnikom) so zgodovinsko križišče pomembnih evropskih poti iz Srednje Evrope na Balkan, iz Padske nižine v Panonsko, na Jadran in obratno. Prometna vloga Ljubljane se v novejšem času še krepi, predvsem na področju turizma. Če k temu dodamo zvezno, republiško, regionalno in notranjo mestno vlogo istih prometnih smeri, obenem pa upoštevamo geografske značilnosti (npr. Barje na jugu, vodovodne rezervate na severu, konfiguracije terena in slabe geološke razmere) in zvezdasto razporeditev mesta vzdolž istih prometnih poti, lahko izluščimo veliko pomembnost prometa kot razvojnega vidika in faktorja naselja.

Zvezdasta zasnova mesta, radialna naravnost glavnih mestnih cest v ožino ljubljanskih vrat, kjer se nahaja tudi mestno središče, odsotnost zmogljivih ob-

P.P. 1.FAZA SOB – LJUBLJANA CENTER

DEJAVNOST	POVRŠINE V m ²	%	%
1. stanovanja ← družbena zasebna	1.240.557 m ²		50.2 %
2. proizvodnja	85.500 m ²		3.5 %
3. trgovina	96.055 m ²	8.4%	3.9 %
4. turizem	103.665 m ²	9.1%	4.2 %
5. gostinstvo			
6. usluge			
7. poslovna dejavnost	359.421 m ²	31.4 %	14.5 %
8. družbeno pol. dejavnost	116.833 m ²	10.2%	4.7 %
9. šolstvo	175.478 m ²	15.4 %	7.1 %
10. kultura	90.436 m ²	7.9 %	3.7 %
11. zdravstvo	201.679 m ²	17.6 %	8.2 %
skupaj	2.469.624 m²		
12. zelene + rekreacijske povr.	1.250.000 m ²	}	1.286 340 m ²
13 športne površine	36.340 m ²		
skupaj od 2 do 11	1.229.067 m²		

voznih cest mestnega središča in mesta, razvoj motorizacije enak najrazvitejšim na tem področju, vse te okoliščine pripeljejo do spoznanja, da so na območju občine Center nakopičeni številni najtežji, najbolj zapleteni in sestavljeni prometni problemi sodobnih mest.

Prometni razvoj osrednjega prostora sploh ni sledil vsem tem posledicam, kar končno kaže tudi podatek, da je le 16% vseh urbaniziranih površin za ceste in pločnike, kar je izjemno malo.

Ceste območja občine so prometno funkcionalno nediferencirane, obvoznih cest z večjo kapaciteto ni (obvozna cesta mestnega središča, mestna obvozna cesta), nekatere ceste pa potekajo v popolnem nasprotju z dejavnostjo, npr. Zaloška – Klinični center, Aškerčeva – Univerza, Titova cesta – mestno središče, Masarykova cesta, Trg OF – prometno središče, Resljeva cesta – Poljanska cesta itd.

Mestno središče in ostala središča je nujno razbremeniti vsega zunanega tranzitnega, razen notranjega ciljnega in izvornega prometa (Klinični center, Univerzitetni center, prometni center).

Potrebno je pospešiti gradnjo obvoznih cest mestnega središča in ostalih središč, predvsem pa mestno obvožno cesto, ki bo učinkovito razbremenila mestno središče vsega zunanega prometa.

Potovanja na delo in z dela je potrebno preusmeriti v čim večji možni meri z individualnega prevoza na kolektivni prevoz.

Za obiskovalce mestnega središča, del delavcev v mestnem središču in ostalih središčih in za domicilne prebivalce je potrebno zagotoviti parkirne kapacitete na mestih, ki omejujejo prometno obremenitev mestnega središča, ostalih središč in bivalnih območij.

V skladu s temi stališči je potrebno koncipirati funkcionalno cestno omrežje in prometno ureditev za teritorij občine Center za srednjeročno in dolgoročno obdobje.

Izgradnja cest po 10-letnem programu iz leta 1974 predstavlja seveda temelj, vendar ta program žal ne pomeni bistvene spremembe stanja, saj po tem programu gradimo ceste, ki bi jih morali graditi sproti z razvojem motorizacije in naselja pred 10, 15 in več leti. S to gradnjo bomo komaj nadomestili zamujeno na tem področju, medtem pa se bo promet še povečal.

Motorni promet

Na območju občine je registriranih 10.542 osebnih vozil, 1774 tovornih vozil in 41 avtobusov domicilnih prebivalcev, delovnih organizacij in ostalih. Preprost izračun pokaže, da teoretično istočasno parkiranje teh

vozil potrebuje za dovozi in izvozi cca 353.850 m² površine ali 35,3 hektare, ali skoraj 1/10 urbaniziranih površin (na nivoju terena).

Brez dvoma je potrebno v kakršnikoli bodoči prometni ureditvi domicilnim vozilom zagotoviti prednost dostopnosti do objektov v vsakem času dneva. Notranji promet, ki ga povzročajo ta vozila nikakor ni problematičen, to dokazujejo bolj zunanja stanovanjska območja občine kot npr. Prule, Poljane, Vodmat, del Tabora, kritičen pa je v vsem območju mestnega središča in na obrobju Kliničnega centra.

Prometno stanje je kritično zaradi velikega števila voženj na delovna mesta, ki jih je cca 65.000, zaradi številnih obiskovalcev mestnega središča in ostalih središč in zaradi dejstva, da je centralno območje istočasno tudi prehodno (tranzitno območje) za meddržavni, državni, republiški, regionalni, mestni in lokalni promet, za osebni in blagovni promet – vse skozi ozko grlo ljubljanskih vrat.

Mestni javni promet

Mestni javni promet ima v Ljubljani že 75-letno tradicijo, saj se je razmah mesta po potresu opiral na mestni javni promet – tramvaj. Ko smo pred dvajsetimi leti tramvaj izločili, smo razvili avtobusni promet, ki je danes glavni in edini nosilec javnega prometa. Zanimivo je dejstvo, da se ni mesto nikoli razvijalo s pomočjo radialnim cestam vzporedno položene železnice, ampak ji je dobesedno pokazalo hrbet in lice obrnilo na glavne mestne ceste.

Nobenega dvoma ni, da je bila ukinitve tramvaja usodna odločitev, to pomeni, da smo ukiniteli sistem, ki je za velikost našega mesta ustrezen in običajen (do 500.000 prebivalcev).

Območje mestnega središča je tudi za avtobusni mestni javni promet tipično tranzitno območje, posebej Titova cesta, kjer se srečajo domala vse linije (23). Lokacije postajališč, frekvenca vozil, število potnikov, ostali promet in tranzitni karakter ceste, so pripeljale do popolnoma absurdnega stanja. Nekateri deli občine so nepokriti z mestnim javnim prometom (Resljeva, Prešernova).

Prometno središče z železniško in avtobusno postajo (skupaj čez 100.000 potnikov/dan) in visokim deležem primestnega prometa (65%) na močno frekventirani tranzitni cesti V-Z je drugo kritično območje javnega in peš prometa obenem.

Klinični center je tretje kritično območje, saj se na Zaloški mešajo notranji peš-promet centra, javni promet in ostali promet (osebni, blagovni).

Sedanja vozila mestnega javnega prometa so velika in največja (krpani) neelastična in neprilagodjena fizičnim razmeram mestnega središča, hrupna, močno onesnažujejo zrak.

Zaradi vsega navedenega je potrebno proučiti alternativne možnosti za ureditev in razvoj mestnega javnega prometa na območju občine, posebej v mestnem središču in ostalih središčih. Razumljivo je, da je to širše funkcionalno in prostorsko vprašanje in ga v okvirih občine ni možno rešiti.

Peš promet

Titova cesta, Čopova ul., Miklošičeva cesta, Trg OF, Zaloška cesta, Aškerčeva cesta, stari del mesta, tržnica so nekatere najbolj frekventirane ulice za pešpromet na območju občine. Tu presegajo dnevne obremenitve pešcev število 30.000.

Vse te ulice ležijo v osrčju dejavnosti, ki so enkratne, skupne celotnemu mestu, regiji, republiki. Te dejavno-

sti imajo veliko delovnih mest in pritegnejo še večje število obiskovalcev.

V splošni prenatrpanosti mestnih središč z motornimi vozili in v splošni slabi dostopnosti in gospodarskem, socialnem in ambientalnem nazadovanju mestnih središč se ponovno odkriva elementarna moč, vrednost in pomen peš prometa za življenje, oživitve in vsestransko prenavo mestnih središč. Benetke in Dubrovnik, ki nista več samo vzora in dokaz, da je možno sodobno življenje naselja brez osebnega prometa, sta dala pobudo in idejo za oblikovanje sodobne prometne organizacije središč. V zadnjem desetletju se brezštevna evropska mesta osvobajajo motornega prometa, proglašajo glavne mestne ulice za pešceve ulice in s tem oživljajo, humanizirajo in kultivirajo enega mestnih fenomenov.

Peš-promet postaja nesporni nosilec funkcionalnih, vsebinskih in prometnih ureditev najbolj vitalnih delov in središč. Pešpromet postaja najbolj dragocen in plemenit življenjski sok središč.

V kateri razvojni fazi je ljubljansko osrednje območje. Vsi izmerjeni kazalci kažejo, da smo še v fazi stopnjevanja osebnega prometa in njegovih posledic, da brez dvoma stopamo v krizno prometno obdobje, ko nas samo režimski, parcialni prometni ukrepi ne bodo več reševali, ampak le-ti nasprotja le še poglabljajo in zaostrejujejo. V tem stanju je seveda razumljivo, da težko bolj celovito in jasno opredelimo vlogo in razvoj posamezne vrste prometa, ker je povezanost in soodvisnost tolikšna, da brez družbeno-teoretične, tehnično-funkcionalne, socialno-ekonomske in prostorske osnove to ni uresničljivo.

Pešpromet je kljub pritiskom in dehumanizaciji, ki jih motorni promet postopoma in nekontrolirano izvaja, še vedno resnični in pravi nosilec utripa mestnega središča in ostalih središč v Ljubljani. Prostorsko je pešpromet v neenakovrednem in neenakopravnem položaju.

Ideje o ukinitvi prometa v posameznih ulicah so sicer prisotne, vendar je njihovo uresničenje nedosledno, nepopolno (primer: Mestni trg, Stari trg). Namere, da uredimo Nazorjevo ulico, Čopovo ulico, Prešernov trg, Cankarjevo ulico v sodobne središčne površine za pešce so znanilke spoznanj o pravem obrazu motornega prometa, o novem kulturnem in humanem okolju, vendar je potreben odločen korak naprej v smeri prostorskega povezovanja pešcevih ulic v sistem, na katerem sloni celotna funkcionalna prometna in oblikovna zasnova mestnega in ostalih središč.

Prometna zasnova osrednjega prostora torej mora temeljno izhajati predvsem iz skladne zasnove pešprometa z ostalimi vrstami, pri čemer je pešpromet nesporen nosilec, funkcionalno oprt predvsem na javni promet in na strateško locirane površine za parkiranje. Številčni, gospodarski, socialni, prostorski in predvsem prometni razvoj mesta terjajo, da vnesemo v promet družbene kriterije ter po njih razčlenimo pomen in vlogo posamezne vrste. Osebni promet, ki terja največje površine, ima večstranske slabe posledice predvsem pa grobo ruši socialno, ambientalno, funkcionalno in ekološko ravnotežje.

Zato je bistveno, da na osnovi opredeljene družbene vrednosti in vloge posamezne vrste prometa izluščimo trden funkcionalni prostorski sistem pešprometa.

Mednarodne izkušnje na tem področju so bogate. Vrsta evropskih mest je v zadnjem desetletju prometno preuredila svoja središča v korist pešca, izločila ves tranzitni promet na rob, znotraj pa uredila umerjeno in omejeno dostopnost za osebni promet in dobro dostopnost za javni promet.

Seveda moramo biti pozorni, da so motivi peš ureditev v teh mestih nekoliko specifični, osnovani na po-

trošniški miselnosti in podjetniških interesih. V socialistični skupnosti mora biti motiv predvsem humanizem, urejanje kulturnega človekovega okolja, ki ga bogati in spodbuja in končno v Ljubljani posebej aktualen in poudarjen problem zdravega okolja in bolj funkcionalnega povezovanja ljudi in središč različnih dejavnosti v zavestno organizirano prostorsko celoto.

Seveda pa je tako obravnavanje pešprometa možno le, če postopoma izvedemo vrsto pogojnih ukrepov na področjih ostalega prometa kot skladen in povezan akcijski program.

Parkiranje

Parkirna politika je eden vplivnih vzvodov za oblikovanje integriranega prometa. Stanje, kakršno vlada na teritoriju občine in posebej mestnega središča na področju parkiranja je več ali manj posledica parcialnih postopnih ukrepov, ki tudi ob uvedbi prometnega režima 1976 in korekturah 1977 nimajo obeležja povezanega prometnega urejanja in dolgoročnih ciljev na tem področju.

Analiza v letu 1978 je pokazala, da je v celoti spremenjena slika parkirne politike kot jo je uvedel prometni režim 1976 in 1977. V prometnem režimu je bilo na teritoriju mestnega središča verificiranih cca 2500 parkirnih mest, danes na istem teritoriju parkira 8560 vozil.

Praktično so danes zasedene in izkoriščene prav vse možnosti za parkiranje na teritoriju mestnega središča in nekaterih drugih središč. Parkirne površine se nekontrolirano širijo in se stihijno zajedajo v prometne, v pešceve, zelene in kakorkoli proste površine.

Na območju občine imamo tri kategorije interesentov za parkirna mesta:

- delavce na delovnih mestih
- obiskovalce dejavnosti
- domicilne prebivalce.

Delavci na delovnih mestih v občini so izredno številna kategorija, saj imamo v gospodarstvu 40.918 zaposlenih, v negospodarstvu 23.253, skupaj torej 64.181 zaposlenih. Računamo, da ta kategorija zaseda cca 6000-8000 parkirnih, ki so popolnoma neracionalno izkoriščena, saj imajo v osemurnem delavniku le 1-kratni obrat. Ta kategorija zaseda v glavnem parkirna mesta v tkim. notranjih površinah in na ulicah, kjer ima organizirane »divje« parkirne površine.

Mednarodne izkušnje prometno razvitih mest kažejo, da ni racionalno, če ta kategorija parkira na območju ožjega mestnega središča, ampak v garažnih kapacitetah, na robu mestnega središča. Delovne organizacije so obvezne participirati pri izgradnji parkirnih kapacitet za delovna mesta na robu mestnega središča. V načelu so te kapacitete izven cest in ulic.

Obiskovalci dejavnosti. Število obiskovalcev dejavnosti ni ugotovljeno, vendar sklepamo, da je ta kategorija izredno močna, posebej v popoldanski prometni konic.

V dopoldanski konici obiskov funkcionalnih središč na območju občine prevladujejo poslovni in gostinski obiski, manj trgovski, v popoldanski konici pa nakupovalni, zabavno-kulturni in ostali obiski.

Privlačnost in dostopnost središč sta danes v neposredni odvisnosti, zato moramo razvijati čim večjo dostopnost dejavnosti z vsemi prometnimi sredstvi in načini, torej tudi z motornim prometom.

Ker velik del tipičnih središčnih dejavnosti temelji na ponudbi in povpraševanju, na izboru, na specializirani dejavnosti v mestu, regiji ali republiki, na kvaliteti v kvantiteti, na izbranosti in enkratnosti dejavnosti, je dobra dostopnost za obiskovalce pogoj smotnega in ekonomičnega obratovanja posameznega središča in središčne aglomeracije.

Mednarodne izkušnje na tem področju kažejo, da je možno doseči zadovoljivo dostopnost središčnih dejavnosti tudi z motornimi vozili, če je delež obiskovalcev z motornimi vozili okrog 35% (velja za mesto z okrog 300.000 prebivalci). Ta delež je možno doseči le z integriranim in konkurenčnim deležem ostalih vrst prometa.

Prometno razvita mesta namenjajo ceste in ulice središč predvsem za obiskovalce dejavnosti s tem, da uravnavajo trajanje parkiranja z ustrezno pristojbino na časovno enoto. Največjo dostopnost središčnih dejavnosti za obiskovalce dosežemo, če omogočimo 8-10 kratni obrat vozil na posameznem parkirnem mestu na dan.

Praktična kapaciteta cest in ulic ljubljanskega mestnega središča znaša cca 2500 mest, torej lahko nudimo na dan optimalno kapaciteto 25.000 vozil ali cca 37-50.000 obiskovalcem pri predpostavljani (dobri) zasedenosti posameznega vozila 1,5-2 osebi). Ukrepi v okviru pozitivne prometne in parkirne politike za središča morajo podpirati predvsem dobro dostopnost obiskovalcev.

Domicilni prebivalci

Območje občine in tudi mestnega središča sta v veliki meri tudi bivalni območji, saj prebiva na teritoriju občine cca 37.000 prebivalcev, na teritoriju mestnega središča pa okrog 16.500 prebivalcev.

Domicilni prebivalci mestnega središča potrebujejo 3750 parkirnih mest, ostale občine pa še 4660 parkirnih mest (na 4,4 prebivalca občine osebno vozilo 1978 ali 21 ha). Potrebe po parkirnih mestih so značilno nočne in popoldanske, torej se le delno prekrivajo s potrebami delavcev na delovnih mestih in obiskovalcev (predvsem popoldne). Domicilni prebivalci so funkcionalno in življenjsko vezani na mesto bivanja, zato imajo brez dvoma določeno prednost v dostopnosti do mesta bivanja pred delavci na delovnih mestih in obiskovalci.

Le dve centralni krajevni skupnosti (KS Gradišče, KS Kolodvor) imata na svojem teritoriju javni garaži, ki bi ob pravilni parkirni politiki pokrivali velik del potreb domicilnih prebivalcev. Zajeti in združiti je potrebno vse interese stanovalcev in krajevnih skupnosti z ostalimi interesi v okviru združenega in skladnega prometa.

Zaključek

Prometno stanje in težnje na območju občine Center je krizno in kritično. Temeljita prenova tega območja, ki temelji na skladni povezani udeležbi vseh vrst prometa, združeni v družbeni akciji, oprti na trden vir financiranja, je akcija, ki lahko sedanje stanje in težnje postopoma v doglednem času spremeni. S tem pa so ustvarjeni pogoji za vzporedno funkcionalno, fizično, ekološko, ekonomsko in kulturno preново osrednjega prostora.

VPRAŠANJA ŠPORTNO-REKREACIJSKIH POVRŠIN, PARKOV, ZELENIC

Način sodobnega življenja in dela vse bolj zahteva široke možnosti človekovega udejstvovanja v prostem času. Šport in rekreacija danes predstavljata aktivno preventivno obliko skrbi za zdravje in obrambno sposobnost članov naše skupnosti.

Obe dejavnosti zaradi specifičnih razvojnih in prostorskih pogojev na območju občine nimata ustreznih razmer in možnosti. Občina Center je sicer v ostalih pogledih najbolj razvita občina v republiki, v pogledu možnosti za šport in rekreacijo občanov pa je prav gotovo na samem repu razvitosti.

Le 0,13 m² notranjih (pokritih) športnih in rekreacijskih površin na prebivalca, le 0,85 m² zunanjih igrišč in površin na prebivalca kažejo neverjetni primanjkljaj na tem področju. Po normativih TKS Ljubljana bi potrebovali 5,25 m² na osebo, od tega 4,0 m² igrišč in ostalih športno-rekreacijskih površin in 1,25 m² pokritih (notranjih) površin na osebo. Cca 37.000 prebivalcev občine bi torej potrebovalo cca 193.250 m² pokritih in odprtih površin, ima pa jih skupaj 36.340 m². V specifičnih gosti zazidanih razmerah občine je seveda težko uresničiti normativ, ki velja za klasična in tipična stanovanjska območja. Tudi cilj, da uresničimo polovico ali celo samo tretjino normiranih površin je zaradi pomanjkanja prostora težko uresničljiv.

Rešitev moramo iskati v večji izrabi obstoječih telovadnic in športno-rekreacijskih površin pri šolah. Šola lahko postane bolj kot je to danes, center telesne vzgoje za vse prebivalce v vseh življenjskih obdobjih. Pravilno bi bilo, da bi imela vsaka krajevna skupnost telesnokulturni objekt za splošno vadbo in rekreacijo, za igre z žogo, pokrit plavalni bazen in po možnosti vsaj minimalna zunanja športna igrišča in površine.

Večje javne rekreacijske površine in naprave za krajevne potrebe je možno predvideti na Rožniku, Gradu, Golovcu v skladu z načeli o varovanju obstoječega naravnega okolja. Seveda so zunanje površine v razmerah sedanjega onesnaženega zraka, hrupnega in prometnega okolja v načelu nezdrave, torej je potrebno tudi zaradi tega sanirati stanje.

Zaradi specifične, tj. središčne vloge velikega dela občine, goste zazidanosti in prometa so tudi pogoji za obstoječe in nove zelene površine posebni in značilni.

Teoretično razpolaga občina s ca. 125 hektari zelenih in rekreacijskih površin Rožnika, Gradu in Golovca. Teoretično zaradi tega, ker so te površine javne, dostopne in namenjene tudi ostalim občanom mesta, čeprav jih brez dvoma občani Centra najbolj izkoriščajo in potrebujejo, ker so dobro dostopne in v neposredni bližini. Skoraj 34 m² zelenih in rekreacijskih površin na prebivalca kaže, da imajo prebivalci občine Center sorazmerno ugoden delež teh površin (normativ 25–40 m²/preb.) in so glede tega na boljšem kot občani ostalih občin. Akutno in aktualno je le vprašanje sanacije, vzdrževanja, ureditve in dostopnosti teh dragocenih površin (biološko in fizično).

Popolnoma drugačna je slika o zelenih površinah znotraj urbaniziranih površin. Javnih parkov in zelenic je na območju občine 195.000 m² ali 5,29 m² na prebivalca, kaže, da imajo prebivalci občine Center sorazmerno ugoden delež teh površin (normativ 25–40 m²/preb.) in so glede tega na boljšem kot občani ostalih občin. Akutno in aktualno je le vprašanje sanacije, vzdrževanja, ureditve in dostopnosti teh dragocenih površin (biološko in fizično).

Popolnoma drugačna je slika o zelenih površinah znotraj urbaniziranih površin. Javnih parkov in zelenic je na območju občine 195.000 m² ali 5,29 m² na prebivalca. Tu sicer ni normativa, vendar prostorska analiza odkriva, da večji predeli občine nimajo parkov, javnih zelenih površin, da so le-te nesistematično locirane. Na najboljšem sta KS Gradišče in Ajdovščina, kjer je zgodovinski razvoj zavestno oblikoval parke in zelenice, na najslabšem pa KS Tabor, KS Kolodvor, KS Poljane in KS Stari Vodmat. V bodoče torej nikakor ne smemo zazidati vsakega m² zemljišča, ampak moramo skrbno strateško in smotrno locirati večje krajevne javne parke, kar je tudi s stališča narodne obrambe (zaklonišča) naravnih in vojnih katastrof nujno in funkcionalno.

V sedanjih razmerah onesnaženega zraka, hrupa, prometa so te površine lahko tudi nezdrave, torej tudi ta vidik terja odločno sanacijo stanja.

VPRAŠANJA KAKOVOSTNEGA BIVALNEGA IN DELOVNEGA OKOLJA

Vse bolj se zavedamo, da ta vprašanja niso ločena, izolirana, ampak so integralna vprašanja, stopnje družbenega in materialnega razvoja in stopnje družbene zavesti, ki tovrstna nasprotja v razvoju razrešuje. Zato na tem področju ni bolj in manj pomembnih vprašanj, niso smotni in logični, nepovezani, posamezni ukrepi, ampak je smotrna pot zavestnega delovanja vseh razvojnih vidikov v smeri boljšega bivalnega delovnega okolja. Fronta vidikov, ki delujejo v smeri opaznega in nezadržnega slabšanja človekovega okolja v osrednjem mestnem prostoru je izjemno široka. Zato mora vsak vidik prispevati svoj sorazmerni del v izboljšanju okolja, n. pr. čistoča mesta, prenova in vzdrževanje zgodovinskih objektov in okolja, celostna ureditev prometa, nove gradnje in ureditve, toplifikacija območja, decentralizacija in dekoncentracija dejavnosti, oblikovanje dogovorov o razvoju prostora in obnašanja v njem, izvajanje programov in politike itd. itd. Nedvomno gre za družbeni in prostorski humanizem, ki daje podporo in polet vsem dogajanjem, ki razmere v prostoruboljšajo in zavira ter onemogoča nasprotno silnice.

Napori za zdravje, mir, humanizem morajo biti sestavina majhnega in večjega posega v prostor, morajo biti vodilo prenove obstoječega in novega, da bi mestni prostor postal kulturni prostor samoupravne družbe v najširšem pomenu besede, prostor, ki spodbuja osebno kulturo, pospešuje izmenjavo dobrin, vedenje, razvija kulturni odnos do skupnega materialnega in duhovnega sveta, preteklega in prihodnjega.

Naš osrednji prostor mesta in posebej mestnega središča je v najnovejšem razvojnem obdobju izgubil humanizem, mir in pozitivno identiteto predvsem z visoko izrabo, neskladno višino objektov, odnosom le-teh do izročila, kopičenjem nejavnih dejavnosti, kopičenjem prometa in prometno prehodnostjo za mednarodni državni, regionalni mestni in lokalni promet, s hrupom, onesnaženjem zraka, nekulturnim mestnim parterjem, nekulturnim in brezbrzišnim odnosom prebivalcev do vsega skupnega itd. itd.

VPRAŠANJE ONESNAŽEVANJA ZRAKA, VPRAŠANJE HRUPA

Občina Ljubljana Center je v celoti razvrščena v četrto območje po stopnji onesnaženosti zraka. Razlog za to so prevelike koncentracije CO-2 in škodljivih snovi iz izpušnih plinov avtomobilskega prometa, predvsem NO, CH, CO svinca in drugih. V poletnih mesecih se pojavljajo tudi fiziokemične reakcije, ki se kažejo v povečanih koncentracijah ozona.

V zimskem obdobju je vzrok onesnaženja zraka poleg prometa še kurjenje individualnih kurišč in manjših kotlarn na klasično gorivo (premog) in na kurilno olje. S programom priključenja objektov na vročevodno omrežje se stanje v tem oziru sicer postopoma izboljšuje, vendar mora program priključenja preiti okvire podjetniških interesov in postati družbena akcija, ki bo v opredeljenem času zagotovila priključitev celotnega osrednjega prostora na vročevodno omrežje. Pri tem je potreben dogovor s sosednjimi občinami, da ne bi zmanjševali rezultatov.

Skladen razvojni program za bolj zdravo okolje je potreben zaradi specifične geografske situacije – lege mesta v kotlini z mnogimi dnevi brezvetrja in zaradi pogostega zimskega pojava inverzije, ko ta v spodnjih bolj hladnih plasteh kumulira in zadržuje vse škodljive emisije do stopnje, ki presežejo vse normative. To pa so dnevi ko osrednji prostor ima za življenje škodljiv,

strupen zrak, torej je ogroženo zdravje človeka.

Potrebno je izdelati skladen sanacijski načrt. Po kriterijih čistega zraka bi morali promet kot celoto zmanjšati na četrtno sedanjih količin in priključiti vse objekte na vročevodno omrežje.

Analiza obremenitev območja občine s hrupom kaže, da ravni hrupa na vseh primarnih ter sekundarnih mestnih cestah presegajo maksimalne dovoljene ravni hrupa podnevi (55 db/A) in ponoči (45 db/A) (Prešernova, Aškerčeva, Resljeva, Trg OF, Masarykova, Šmartinska, Njegoševa, Zaloška, Titova, Dalmatinova, Gosposvetska, Komenskega, Ilirska, Karlovška, Roška, Šubičeva, Volfova, Ciril Metodova, Poljanska) povprečno za 10 decibelov. Ker pomeni polovično zmanjšanje hrupa realno zmanjšanje za 3 decibele, je jasno za kakšne radikalne ukrepe gre iz tega naslova.

Mnoga od teh območij so stanovanjska, delovna, zato je ogroženo zdravje, delovna sposobnost prebivalcev, delavcev.

Znano je, da pomeni polovično zmanjšanje hrupa realno zmanjšanje za 3 decibele. Iz naslova zdravega, mirnega tj. humanega okolja je potrebno radikalno zmanjšati količine prometa znotraj naselja, predvsem pa tam, kjer so nasprotja največja (n. pr. Zaloška – Bolnica, Aškerčeva – Univerza, Prešernova – stanovanja, Resljeva – stanovanja, Titova – trgovsko središče itd. itd.)...

Namesto zaključka

Vprašanj, dilem, problemov je seveda še precej več, skušali smo izluščiti najbolj pereče, najbolj izmerjene, najbolj nesporne. Pričakujemo, da bo javna razprava o stanju prostorske problematike v občini preverila postavljena vprašanja, dileme, jih ustvarjalno dopolnila in razširila ter odločilno usmerila strokovno delo naslednje delovne faze v izdelavi prostorskega plana občine, ki naj bi bil v letu 1979 izdelan, dan v javno razpravo in družbeno verificiran.

Iz obdobja skokovitega, večkrat neobvladanega razvoja v preteklosti z mnogimi nepredvidenimi in slabimi posledicami je po naši presoji smotrno postopoma preiti na umirjen, vsestransko pretehtan prostorski razvoj območja občine v prihodnjem obdobju. Pojem potrebne prenove se kaže širše, bolj celovito in naj ne zajame samo prostorsko in arhitekturno izročilo, ampak način mišljenja, gledanja, dela, zbiranja sredstev, organizacijo in izvajanje povezanih, predhodno usklajenih razvojnih programov.

GRADIVO SO V ČASU OD JANUARJA DO SEPTEMBRA 1978 PRIPRAVILI:

Delovna skupina Zavoda za družbeni razvoj
Ljubljana TOZD Urbanizem
Delovna skupina Zavoda za varstvo pri delu SRS
Delovna skupina Metereološkega zavoda SRS
Delovna skupina Fakultete za arhitekturo,
gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani

Obrazložitev:

Prva urbanistična analiza prostora občine je bila narejena leta 1963. Tako imenovan Regulacijski načrt občine je poskušal ovrednotiti obstoječi in nakazati bodoči obseg, vsebino in prostorsko organizacijo območja občine. Regulacijski načrt je služil kot vhodni podatek za oblikovanje Generalnega plana urbanističnega razvoja Ljubljane, potrjenega 1966.

V letih 1970–71 je bil izdelan podroben prostorski načrt za območje občine, ki je podrobneje razgradil globalna izhodišča in cilje Generalnega plana iz leta 1966. Široka javna in strokovna razprava je dala toliko nasprotujočih si predlogov in mnenj, da dokument ni bil sprejet. Vseeno pa je služil kot strokovna opora nadaljnjega urbanističnega dela.

Leta 1978 smo tretjič začeli obdelovati urbanistično problematiko občine Ljubljana Center. Nalogo smo zastavili kot podroben urbanistični načrt ali Regulacijo. Vendar pa je tako delo zelo težavno, saj je temeljni dokument, na katerega bi se pri tem delu morali opreti, to je Generalni urbanistični plan, že tako zastarel, da ga ni več mogoče v polni meri upoštevati.

Prostorska problematika občine Ljubljana Center je zelo specifična in zahteva temeljito analizo in pregled obstoječega, na več področjih že kritičnega stanja.

Spoznanja o stanju v prostoru občine bodo morala biti preurejena in soočena široko na vseh ravneh, zato je nujno, da se prva faza analiza stanja že sedaj vključi v predpisano metodologijo za izdelavo prostorskega plana občine, kot je bila aprila 1978 opredeljena z odlokom republiškega sekretariata za urbanizem.

Analiza obstoječega stanja bo s svojimi kritičnimi ugotovitvami in zaključki služila kot strokovna osnova za pripravo prve faze prostorskega plana, to je za izdelavo elementov nosilcev planiranja.

Prostorski plan, katerega prvo fazo imamo pred seboj, bo treba v delovnem procesu uskladiti s prostorsko problematiko sosednjih občin, mesta in regije. Rezultati analize obstoječega stanja kažejo, da bo imel prostorski razvoj občine Ljubljana Center velik vpliv na sosednje občine, saj trenutno kritično stanje ni mogoče reševati v okviru občinskih meja.

Prostorski plan občine, bo v končni fazi vključen v prostorski plan mesta in v vse dokumente Ljubljana 2000. Kljub kritičnim ugotovitvam in nakazanim spremembam urbanistične politike, pričujoči plan še ne bo vplival na izvajanje nalog, ki smo si jih zastavili v srednjeročnem planu do leta 1980, saj te naloge še sedaj skoraj v celoti izpolnjujemo.

Ljubljana, december 1978

IZVRŠNI SVET

BELEŽKE:

ODLOK O NOVELACIJI ZAZIDALNEGA NAČRTA ZA OBMOČJE ZAZIDALNEGA OTOKA CO-1/8 »MAJDE VRHOVNIK«

PREDLOG

Na podlagi 12. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67 in 27/72) ter 173. člena statuta občine Ljubljana Center (Uradni list SRS, št. 2/78) je skupščina občine Ljubljana Center na seji zboru združenega dela in na seji zboru krajevnih skupnosti, dne sprejela

ODLOK

o novelaciji zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka CO-1/8 »Majde Vrhovnik«

1. člen

S tem odlokom se sprejme novelacija zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka CO-1/8, »Majde Vrhovnik«, ki obsega predel med Erjavčevo cesto, Gregorčičevo ulico, Gradiščem in Prešernovo cesto.

2. člen

Novelacijo zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka CO-1/8 »Majde Vrhovnik« je izdelal Ljubljanski urbanistični zavod maja 1977 pod šifro projekta 1961.

3. člen

Novelacija zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka CO-1/8 »Majde Vrhovnik« obsega programski in tehnični del ter pravilnik za izvajanje zazidalnega načrta v smislu 2. odstavka 8. člena zakona o urbanističnem planiranju.

4. člen

Novelacija zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka CO-1/8 »Majde Vrhovnik« je stalno na vpogled občanom in organizacijam združenega dela pri upravnem organu skupščine Ljubljana Center, pristojnemu za urbanizem in gradbene zadeve, strokovni službi za urbanizem, pri skupščini mesta Ljubljane, Zavodu za družbeni razvoj Ljubljane in Geodetski upravi pri Skupščini mesta Ljubljane.

5. člen

Investitor je za arhitektonsko obdelavo in vključitev novih objektov k že zgrajeni okolici dolžan predložiti k zahtevi za gradbeno dovoljenje potrdilo, da je namerala gradnja v skladu s prostorskim načrtom in njegovimi elementi. Potrdilo izda upravni organ občine Ljubljana Center, pristojen za urbanizem.

6. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem tega odloka opravlja urbanistična inšpekcija pri Upravi inšpekcijskih služb skupščine mesta Ljubljane.

7. člen

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati odlok o sprejetju zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka CO-1/8 »Majde Vrhovnik« (Uradni list SRS 23/70).

8. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

SKUPŠČINA OBČINE
LJUBLJANA CENTER

Številka:
Datum:

Predsednik skupščine:
Miroslav Samardžija

Obrazložitev

Zavod za družbeni razvoj je v maju 1977 izdelal novelacijo zazidalnega načrta za zazidalni otok CO-1/8 »Majde Vrhovnik«.

IS je obravnaval osnutek novelacije zazidalnega načrta dne 19. 4. 1978 in sprejel sklep o javni razgrnitvi (Uradni list, SRS, št. 10/78).

Javna razgrnitev je potekala od 25. 4. 1978 do 25. 5. 1978 v prostorih KS Gradišče.

V vsklajevalnem postopku po razgrnitvi je bilo na pobudo krajanov in osnovne šole »Majde Vrhovnik« narejenih več sprememb, med katerimi so bistvene: povečanje šolskih igrišč in zelenih javnih površin z ohranitvijo objekta Erjavčeva 11 za potrebe šole, ukinitve peš poti ob šoli in obenem zmanjšanje novega objekta ob Igriški ulici, občanom in šoli se nameni suterenski etaži, ki sta bili prej predvideni za parkiranje.

Osnovna šola »Majde Vrhovnik«, KS Gradišče in krajanji so se strinjali s spremembami, še vedno pa so bili na zboru občanov 18. 9. 1978 izraženi pomisleki o gradnji poslovnostanovanjskega objekta na vogalu Igriške in Gregorčičeve.

Odbor IS za prostorsko planiranje in varstvo okolja, ki je obravnaval pripombe in spremembo zazidalnega načrta, se je s spremenjenim predlogom strinjal, glede novega objekta na vogalu Igriške in Gregorčičeve pa je bil mnenja, da na tem mestu nek objekt mora biti, da zaključí niz objektov ob Igriški in pozida požarni zid. Dana pa je možnost, da se ob pripravi dokumentacije za realizacijo zazidalne zasnove ta objekt zmanjša.

Osnutek zazidalnega načrta s spremembami in mnenjem odbora je obravnaval izvršni svet dne 11. 10. 1978, ga podpril in predlagal skupščini v obravnavo in sprejem.

Na 7. seji, dne 16. novembra, sta oba zbori skupščine občine Ljubljana Center obravnavala osnutek zazidalnega načrta in ga sprejela. Na zboru krajevnih skupnosti je bilo v obravnavi podanih nekaj splošnih pripomb, ki v glavnem niso zadevale obravnavanega zazidalnega načrta in tudi niso terjale spremembe osnutka, so pa upoštevane v pravilniku.

IS je na 27. seji dne 28. 11. 1978 obravnaval predlog odloka o novelaciji zazidalnega načrta za zazidalni otok CO-1/8 »Majde Vrhovnik« in sprejel sklep, da predlog odloka predloži v obravnavo in sprejem občinski skupščini.

Ljubljana, 28. 11. 1978

IZVRŠNI SVET

PRAVILNIK ZA IZVAJANJE ZAZIDALNEGA NAČRTA ZA ZAZIDALNI OTOK CO-1/8

1. Osnove za formiranje urbanističnih pogojev in pravilnika

- 1.1. GUP – LUZ Glasnik 6/66 4. II. 66.
- 1.2. Regulacijski načrt območja občine Center, LUZ 67/70.
- 1.3. Zazidalni načrt za območje zazidalnega otoka CO-1/8 »Majda Vrhovnik« LUZ 1290/70; Odlok: Ur. list SRS št. XXVII/23 1. 7. 1970.
- 1.4. Program KS Gradišče, LUZ proj. št. 1961/77.

2. Značaj območja, oblikovanje

2.1. Območje med Titovo, Prešernovo, Erjavčevo in Gregorčičevo je po GUP območje ožjega mestnega središča. Tu je potrebna pravilna izbira programa, čez gre za novogradnje in ustrezno dopolnjevanje obstoječih funkcij.

2.2. Površine morajo biti optimalno izkoriščene, to je na stopnji humanega ravnovesja, struktur objektov in elementov eksteriornega prostora.

2.3. Območje je potrebno tretirati kljub njegovi pretežno definirani vlogi (z obstoječimi objekti) kot integralni del širšega območja mestnega središča.

2.4. V obravnavi območja in njegovih delov je treba zasledovati tako potrebe dosedanjih uporabnikov objektov tega prostora kot tudi vlogo in pomen obstoječih dejavnosti v mestnem ali širšem merilu:

– v funkcionalnem oziru je predel treba obravnavati kot kompleksen, povezan organizem, v katerem se prepletajo najrazličnejše funkcije mestnega življenja in njegovih potreb

– v prometnem oziru je treba zasledovati pregledno in dosledno diferenciranje peš in motornega prometa,

– pri novogradnjah je treba zasledovati napredne gradbene metode in izvedbe, vendar v masi in merilu usklajeno z obstoječimi objekti; pri prenovitvenih posegih, pa je potrebno za afiniteto do podedovanih kulturnih ter spomeniških struktur iskati rešitve, ki se kvalitetno enakovredno vraščajo in spajajo z obstoječimi gradbenimi masami.

3. Program in kapacitete:

3.1. CONA I. RAZVOJNO OBMOČJE IS SRS

OBJEKTI:

OBSTOJEČE:

Objekt 1:

- bruto etažna površina 7530 m²
- število zaposlenih ca. 140

NOVO:

a) 1A: nadzidava za eno etažo dvorišnega pasu obstoječega objekta 1

- tlorisne izmere nadzidave 11 × 51 m
- bruto površina 560 m²
- število zaposlenih 37–56

b) 1B: nov objekt vzhodno od obstoječega z max. 7 etaž

- tlorisne izmere objekta 25 × 81 m
- gabarit K + P + 4 + M
- bruto površina objekta 11.317 m²
- število zaposlenih 755–1132

Rekapitulacija:

Skupna bruto etažna površina je 19.407 m²

Suteren:

Suteren c) izraba suterena je dvonamenska: 39 PM oz. 1108 m² za zaklonišča.

Funkcionalno zemljišče

d) med obstoječim in novim objektom, t. j. nad sutersko etažo je ploščad reprezentančne in komunikativne funkcije.

Program razvoja izvršnega sveta SRS povečuje funkcionalno zemljišče IS SRS s 6564 m² na 7945 m².

3.2. CONA II. PARKOVNE POVRŠINE:

Z rušenjem dveh stanovanjskih vil (Erjavčeva 15–2 b in Gregorčičeva 18–2a) za potrebe nove stavbe IS SRS nastopi prostorska možnost vgraditve arheološkega muzeja na prostem v nove parkovne površine in ureditev dostopov do muzeja.

Funkcionalno zemljišče parka 2660 m².

3.3. CONA III. RAZVOJNO OBMOČJE OSNOVNE ŠOLE »MAJDE VRHOVNIK«

Objekti:

OBSTOJEČE:

Objekt 3:

- bruto etažna površina 4200 m²
- število učencev 740
- število uslužbencev 40

NOVO:

a) notranje adaptacije obstoječega šolskega objekta (3) za prireditev na celodnevni pouk na površini

4200 m²

b) 3B: rekonstrukcija vhodne rampe in preureditev za garderobe ipd. 112 m²

c) kasnejša preureditev stanovanjskega objekta Erjavčeva 11 v šolske prostore 348 m²

Suteren:

d) izraba prve kletne etaže v sutereu na površini šolskih igrišč, vključno povezava z objektom; program dopolnjen, za potrebe celodnevnega pouka šole: (kuhinja, jedilnica, knjižnica, mala telovadnica itd.)

- bruto površina max. 1707 m²

Rekapitulacija:

– skupna bruto etažna površina šolskih prostorov nad terenom je 4660 m²

– kapaciteta celodnevne šole 500 učencev

– število uslužbencev ca. 40

Funkcionalno zemljišče:

Proste površine na prostoru sedanjega gradbišča se izrabijo

e) za tri športna igrišča sledečih dimenzij:

- rokometno igrišče 18 × 38 m
- košarka 14 × 26 m
- odbojka 9 × 18 m

Razpoložljiv prostor omogoča le takšne dispozicije igrišč, da sta igrišče odbojke in rokometna povezani v eno kontinuirano asfaltno ploskev v smeri sever–jug in da je igrišče košarke locirano prečno na rokometno igrišče. Prostorska rešitev omogoča sočasno igranje dveh skupin otrok pri treh različnih športnih igriščih. Šolska igrišča nimajo povsod normativno predpisanih varovalnih pasov, ker tega razpoložljiv prostor ne omogoča.

Del šolske površine vzhodno od igrišč je uporabljen za zvirala. To je prostor, ki je le deloma ograjen in dopušča dostop in uporabo krajanom z otroki. Funkcionalno zemljišče šole z utrjenimi površinami meri

5261 m².

Kar je pri normativu 15 m² na enega otroka premalo za 2239 m².

f) Program razvoja šolske dejavnosti predvideva spremembo namembnosti objekta Erjavčeva 11 iz stanovanjske v šolsko. Pripadajoča garaža se ruši; prostor porušene garaže pa parkovno uredi.

Funkcionalno zemljišče stanovanjske hiše Erjavčeva 11 meri 1741 m²

Rekapitulacija:

končni program razvoja osnovne šole »Majda Vrhovnik« povečuje funkcionalno zemljišče šole iz 4032 m² na 7002 m²

3.4. CONA IV. RAZVOJNO OBMOČJE STANOVANJSKEGA IN POSLOVNEGA OBJEKTA GREGORČIČEVA-IGRIŠKA

Objekti:

OBSTOJEČE:

Objekt 6: čista stanovanjska namembnost	
- bruto etažna površina	4234 m ²
- število stanovanj	ca. 46
- število prebivalcev	ca. 111

NOVO: Citizacije obstoječega stanovanjskega fonda ni, zazidalni načrt predlaga le:

a) 6A:

preureditev mansardne stanovanjske etaže celotnega objekta v normalne etaže na površini 995 m²
- pridobitev stanovanj 0

b) 6B:

- možno nadzidavo nižjega dela stanovanjskega objekta Erjavčeva 7 za 2 etaži; bruto etažna površina

132 m²
- število stanovanj 2

c) 6C: novogradnja prizidka poslovno stanovanjskega objekta ob jugozahodni fasadi objekta igriška 4.

- gabarit: P + 4 + M

- funkcionalna raba

P + 1 za javne dejavnosti in druge dejavnosti mestnega ali krajevnega pomena: trgovina, poslovna dejavnost (gostinstvo ni možno) 800 m²

3 etaže + M za stanovanjsko namembnost 1600 m²

Rekapitulacija:

skupne bruto etažne površine 6766 m²

Suteren:

d) program suterena je dvojen:

- pod objektom 6C sta 1. in 2. kletna etaža pripadajoči funkcionalni površini objekta 6C; skupna bruto et. površina: 2 × 385 m² 770 m²

- pod 1. kletno etažo novih šolskih prostorov na površini šolskih športnih igrišč je predviden večnamenski program krajanov; max. povr. 1707 m²

Dostopnost te etaže je skozi objekt 6C

Funkcionalne površine:

e) proste površine se izrabijo za gospodarsko dvorišče; funkcionalne zelene površine (otroško igrišče, počivališča), zelene parkovne površine in utrjeno peš površino (peščena pohodna ploskev) med Erjavčeva in Igriško za urgentna vozila. Ta površina se med fasado prizidka 6C in šolskimi športnimi igrišči izrablja za igro šolskih in krajevnih otrok, za postavitve rekonstruiranega paviljona izpred šole in za dostop krajanov v drugo kletno etažo.

Program ureditve funkcionalnih površin stanovanjskega objekta med Igriško in Erjavčeva povečuje funkcionalne površine z 2392 m² na 2945 m².

3.5. CONA V: UREDITVENO OBMOČJE »DRAME«

Funkcionalno zemljišče:

I. faza ureditve eksteriera Drame še upošteva prometno prepustnost Igriške ulice, kar dopušča le ureditev na sedanji ploščadi.

- ploščad med severno fasado Drame in Erjavčeva se zaradi perspektivne izrabe v suterenu le provizorno preuredi;

- ploščad med zahodno fasado in Igriško ulico je začetek eksterierne ureditve, kot bo pozneje realizirana preko celotne Igriške (prehodna parkovna ploščad, funkcionalno opremljena).

Do prekvalifikacije Igriške v peš površino je preureditev možna le znotraj obstoječe funkcionalne površine Drame.

Funkcionalne površine Drame v izmeri 3297 m² se v prvi fazi preureditve prostih površin ne spremeni.

3.6. CONA VI: UREDITVENO OBMOČJE STANOVANJSKEGA OBJEKTA MED IGRIŠKO IN GRADIŠČEM (objekt za Dramo)

Funkcionalno zemljišče:

Programsko se obstoječe funkcionalno zemljišče v izmeri 3525 m² obogati s preureditvijo gospodarskega dvorišča in vrtnega prostora za igro otrok. Površina bo zmanjšana na 3412 m² zaradi ureditve hodnika za pešce vzdolž severne fasade tega objekta.

4. Horizontalni gabarit:

4.1. - Podani so optimalni okviri tlorisne izrabe novih objektov ali prizidkov vis 6 vis »sosednjemu« razvojnemu ali javnemu programu.

- »Optimum« je usklajen z zazidalnimi linijami obstoječih objektov na skupnem razvojnem območju.

- Znotraj nakazanih fizičnih okvirjev objektov je možno svobodno oblikovanje zasnove in arhitekture.

V izjemnih primerih je dopustno zaradi utemeljenih razlogov preseči zazidalni okvir (pri tem se tlorisna masa ne sme povečati). Utemeljen razlog je le rešitev, ki teži za humanejšimi odnosi (sanitarni ali spomeniško-varstveni razlogi) znotraj ali med razvojnimi območji.

4.2. - Pregled zazidalnosti po posameznih conah:

Cona I

Zazidane površine 4580 m²

Proste površine 3365 m²

Funkcional. zemlj. skupaj 7945 m²

Os novega objekta IS SRS 1B je vzporedna z gradbeno linijo IS SRS. Odmaknjena je 31 m od vzhodne fasade objekta IS SRS in ca. 30,5 m od najbolj izpostavljene zahodne fasade OŠ Majde Vrhovnik;

tlorisne izmere novega objekta IS SRS:

pritičje max. 20 × 81 m

nadstropja 25 × 81 m

Zračni odmik med fasadami objektov je 18-18,5 m.

Po dolžini je objekt zaključen v gradbeni liniji severne in južne fasade obstoječega objekta IS SRS.

Cona II

Zazidane površine 0

Proste površine (park) 2660 m²

Funkcionalno zemljišče 2660 m²

Cona III

Zazidane površine (nad suterenom) 1106 m²

Proste površine 5896 m²

Funkcionalno zemljišče 7002 m²

Cona IV

Zazidane površine 1447 m²

Tlorisne izmere objekta 24,5 m v smeri proti jugu; 14,0 m v smeri proti zahodu. V smeri proti vzhodu in zahodu je objekt zaključen z zazidalnimi linijami obstoječega stanovanjskega objekta Igriška-Erjavčeva. Prizidan objekt je vezan na fasado obstoječega objekta Igriška le po nadstropjih; pritičje je prehodno (2,5 m široka pasaža).

Navedene dimenzije so maksimalni zazidalni okvirji objekta, dovoljeni so le odstopi v smislu zmanjševanja gabaritov.

Proste površine 1498 m²

Funkcionalno zemljišče 2945 m²

Cona V

Zazidane površine 1706 m²

Proste površine 1591 m²

Funkcionalno zemljišče 3297 m²

Cona VI

Zazidane površine 2316 m²

Proste površine 896 m²

Funkcionalno zemljišče 3412 m²

5. Vertikalni gabarit:

5.1. IS SRS:

1A: nadzidava je usklajena s H venca preostalega

dela obstoječega objekta. Izravnana višina venca $H = 16,75$ m nad raščenim terenom ali 316,7; nivo nove ploščadi nad suterensko izrabo je usklajen z višino pritličja obstoječega objekta in znaša 1,10 m nad raščenim terenom.

Nivo tal kletne etaže je 1,53 m pod raščenim terenom.

1B: nov objekt IS SRS je višinsko usklajen z obstoječim objektom; H venca je 16,75 m ali 316,7 m; H max. (kota strehe mansarde) je 19,75 m ali 319,7 absolutne višine.

5.2. Vertikalni gabarit: stanovanjsko-poslovnega objekta Igriška-Gregorčičeva.

6A: preureditev mansarde na normalno etažno višino zahteva dvig venca za ca. 140 m; H max. (sleme) je 20,0 m; H venca je 19,20 m.

6B: nadzidava nižjega dela objekta Erjavčeva 4 za dve etaži. Konstr. višina 2,80 m max.: do izravnave z ostalim delom objekta.

6C: stanovanjsko-poslovni prizidek s 6 etažami nad terenom je lahko usklajen (ali nižji) od obstoječega objekta H max. (venca) je 20,00 m (318,80), H poda mansarde je 16,40 m.

6. Rušenje obstoječega zazid. fonda:

6.1. – Za potrebe realizacije razvojnih programov skupnih prostorskih dejavnikov v CO-1/8 je potrebno odstraniti:

- stanovanjski objekt Gregorčičeva 18; zazidane površine 245 m² – bruto površine 424 m²
- stanovanjski objekt Erjavčeva 15; zazidane površine 264 m²; bruto površine 478 m²
- evt. garaže stanovanjskega objekta Erjavčeva 11; zazidane površine 91 m², bruto površine 91 m².

Skupaj zazidane površine: 600 m²; bruto površine 993 m².

6.2. Zazidalna izraba CO-1/8

(floax space index) FSI:

- dosedanja pri 28.337/25.786 m² = 1,09
- po programu 42.847/25.786 m² = 1,70

7. Arhitektura objektov:

Vse adaptacije in nadzidave so izvršene na spomeniško ščiteneh objektih; posegi v te objekte naj bodo – ali usklajeni z arhitekturo obst. objekta (cona I) ali naj izražajo tendence visokokvalitetnega sodobnega oblikovanja (cona IV) vse v skladu s soglasjem pristojne spomeniške službe in ZRMK pri nadzidavah in adaptacijah.

8. Suterenska izraba:

8.1. Razpoložljiv prostor omogoča dve suterenski izrabi:

- pri IS SRS,
- pri stanovanjsko-poslovnem objektu .ob Igriški (6C),
- Pri IS SRS suterén združuje dve funkciji: parkirne površine (35 PM) in zaklonišča (1108 m² površine).
- Pri objektu 6C (stanovanjsko-poslovni prizidek ob Igriški) je suterén izrabljen v dveh etažah; prva etaža 440 m² + m² (skupaj m²) kot funkcionalna povezava s šolskim objektom je namenjena potrebam osnovne šole Majde Vrhovnik; druga etaža 440 m² je namenjena za potrebe krajanov (skupni družabni, rekreacijski idr. prostori).

Opomba: v kolikor bo OŠ Majde Vrhovnik pred izgradnjo objekta 6C potrebovala suterensko etažo tega objekta, je potrebno na njeno pobudo izdelati projekt za celoten objekt. (V izogib statičnih in konstruktivnih neusklajenosti suterenske etaže z nadzidanim objektom).

9. Zaklanjenje prebivalstva:

9.1. Velja pravilnik, ki izvira iz načrta objektov za zaklanjanje prebivalstva (območje mestnega središča),

LUZ, št. proj. 2077/76.

Po tem projektu:

- potrebuje IS SRS 4 bokse po 200 m² = 800 m² za ca. 800 preb.;
- suterén pri IS SRS ima tlorisno površino 1108 m²,
- potrebuje OŠ Majde Vrhovnik in del stanovanjskega naselja Ferantov vrt 4 bokse po 200 m² = 800 m² za 800 preb.

Obe suterenski etaži deloma prekoračujeta preračunano kvadraturu; dispozicija zaklonišč po etažah se rešuje z glavnim projektom prizidka.

10. Proste zelene površine:

10.1. Znotraj prostih površin naj bo le toliko utrjenih in tlakovanih, kolikor to zahteva funkcioniranje mikroambienta; ostalo so zelene površine.

a) pri srednjeročnem programu se zelene površine povečajo za 100 m² – povečanje zelenih površin pri dolgoročnem programu bo večje še za ca. 500 m²,

b) **obvezna** je ohranitev vseh dreves, ki so valorizirana na A in B kategorijo (list št. 12) in parka ob stan. hiši Erjavčeva 11,

c) ohraniti je obstoječe drevorede: vzdolž Prešernove, južno od športnega igrišča OŠ (vzdolž Erjavčeve); urediti je nove drevorede:

- vzdolž vzhodne fasade IS SRS (objekt 1),
- vzdolž zahodne fasade telovadnice OŠ Majde Vrhovnik (pešpot k Arheološkemu muzeju),
- med Gregorčičevo in športnimi igrišči,
- vzdolž fasad stanovanjskega objekta 6 (ob Erjavčevi in Igriški),
- vzdolž Erjavčeve, vis à vis Drame,
- vzdolž zahodnega dela fasade »objekta za Dramo«,

d) v okvir zelenih površin prištevamo tudi utrjene površine nad suterensko izrabo, ki so hortikulturno bogato zasajene in zasejane s travo (IS SRS), ter hortikulturno zasajeno prehodne funkcionalne ploščadi (Drama),

e) večja utrjena površina nastaja pred vzhodno fasado OŠ Majde Vrhovnik, to so asfaltirana športna igrišča po podatkih poglavij program in kapacitete za cono III. Tem površinam je dopustno asfaltirati obodni varovalni pas do 3 m, če to dopušča razpoložljiv prostor. Sicer bo potrebno uporabo igrišč prilagoditi prostorskim možnostim.

10.2. Ostali pogoji:

a) zelene površine ne smejo biti ograjene (razen obstoječi vrt na južni strani »objekta za Dramo« in športna igrišča šole (postavljena mrežna ograja izpod stan. hiše Gregorčičeva 18),

b) vzdrževalec zelenih površin je uporabnik tistega funkcionalnega zemljišča, na katerem zelene površine so,

c) za proste površine je izdelati ureditveni in hortikulturni načrt v skladu s pravilnikom A in B tega zazidalnega načrta. Hortikulturni načrti morajo biti izdelani v skladu s pristojno spomeniško službo.

11. Pešpromet, dostopi:

11.1. Novelacija zazidalnega načrta izraža težnjo po »transportnosti« zazidalnega otoka CO-1/8 s peščevimi komunikacijami v smeri sever-jug. Vzpostavljena sta dva prehoda Erjavčeva-Gregorčičeva:

- cona II. (med OS in OŠ Majde Vrhovnik): dve peškomunikaciji na nivoju raščenega terena in »suterena« muzeja; ena peškomunikacija vzdolž vzhodne fasade novega objekta IS SRS na nivoju ploščadi 1,10 m nad raščenim terenom 298,06 oz. 2,63 m nad »suterenom« muzeja. Mikroambientalno nosi pešprehod svoj program v Arheološkem muzeju na prostem. Prostorsko gledano ima istosmerno nadaljevanje v plo-

ščadi Trga revolucije (vzhodno ali zahodno od kulturnega objekta Ivana Cankarja),

– med conami III in IV je provizorno urejen prehod; to je peščena pot širine 2,5 m, ki se vzdolž svojega poteka priključuje programom eksterierov sosednjih objektov.

Ima vlogo interne funkcionalne komunikacije (šolski otroci, stanovalci iz stanovanjskega objekta ob Igriški in Erjavčevi, starejši občani iz KS). Ob nujnih situacijah služi za urgentni promet.

– Igriška postane šele v dolgoročnem programu osrednja peš prometna žila z navezavo na spremljajoče programe sličnih objektov. Dotlej ostaja njena vloga enosmerna cesta s hodniki takšna kot je sedaj.

Dostopi do obstoječih objektov se ne spremenijo.

Novi objekti imajo sledeče dostope:

– nov objekt IS SRS 1B: iz komunikativne pešpoti (nad suteranom med tem in novim objektom),

– suteran OŠ Majde Vrhovnik: skozi preurejeno vhodno rampo: 3B v šolo M. Vrhovnik,

– v stanovanjski del objekta 6C ob Igriški:

iz pasaže med tem in obstoječim objektom ob Igriški,

– v poslovni del objekta 6C in v II. kletno etažo pod novim suteranskim programom OŠ M. Vrhovnik: iz skupnega dvorišnega prostora šole in na južni strani objekta 6C.

12. Motorni in urgentni promet:

12.1. V srednjeročnem programu se kategorizacija obrobni prometnih žil ne spremeni; Erjavčeva, Gregorčičeva, Prešernova ter Igriška so tretirane kot interne dovozne ceste z dvosmernim pometom: Titova cesta ohranja vlogo magistralne ceste mestnega središča. Urgentni promet se odvija po istih cestah in dodatno po utrjenih površinah skozi CO-1/8 v smeri sever–jug.

13. Parkirne in garažne površine:

13.1. Izračun primanjkljaja

Obstoječe stanje: (za koriščenje parkirnih površin

porabnikov iz CO-1/8 smo računali 50% parkirnih mest iz obodnih cest Erjavčeva in Gregorčičeva).

PM:

– na Gregorčičevo 75 PM

– na Erjavčevo 48 PM

– na Igriško 14 PM

– na dvorišče IS SRS ca. 10 PM

Skupaj 63 PM

Garaže:

– IS SRS ca. 24 garaž

– stan. objekt 6 2 garaži

Skupaj 26 garaž

Skupaj PM + garaže: 89 P ali G mest

Dosedanje potrebe: (za izračun veljajo isti normativi kot so uporabljeni pri programu KS Gradišče:

– IS SRS 28 PM

– OŠ Majde Vrhovnik 8 PM

– stanovanjski objekt 6 34 PM

– »objekt za Dramo« 58 PM

– Drama 20 PM (90% se kompenzira)

Skupaj 150 PM

Primanjkljaj: 89 P (G) mest: 150 P (G) mest = ca. 48.

Izračun primanjkljaja po realizaciji srednjeročnega programa.

S pridobitvijo 39 garažnih površin za IS SRS se bistveno ne zmanjša primanjkljaj zaradi tega, ker je 33 parkirnih mest opuščeni po Gregorčičevi in Erjavčevi ulici (kompenzacija).

Potrebe posameznih porabnikov programa CO-1/8 pa so sledeče:

– IS SRS 259 PM

– OŠ Majde Vrhovnik 8 PM

– stanov. objekt 6 77 PM

– stanov. objekt 7 58 PM

– Drama 20 PM (90% se kompenzira)

Skupaj 422 PM

Nastale potrebe bo potrebno reševati znotraj širšega prostora centralnega dela mesta.

BELEŽKE:

ODLOK O REJI, REGISTRACIJI IN OZNAČEVANJU PSOV TER REJI OSTALIH DOMAČIH ŽIVALI

PREDLOG

Na podlagi četrtega odstavka 17. člena zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Uradni list SRS, št. 18-1146/77 in 2-43/78) in 173. člena statuta občine Ljubljana Center (Ur. l. SRS, št. 2-74/78) je skupščina občine Ljubljana Center na seji zboru združenega dela dne in na seji zboru krajevnih skupnosti, dne sprejela

ODLOK

o reji, registraciji in označevanju psov ter reji ostalih domačih živali

1. člen

Ta odlok ureja bivanje, vzrejo, registracijo, cepljenje in označevanje psov, postopek z neregistriranimi in necepljenimi psi ter možnosti za rejo in posest drugih živali na območju občine Ljubljana Center.

2. člen

Prepovedano je rediti kopitarje, parklarje, kunce, perutnino in divje živali. Izvzeta so kmečka gospodarstva. Živali iz prvega odstavka tega člena se lahko redijo samo z dovoljenjem občinskega upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, po prehodnem soglasju veterinarske inšpekcije.

3. člen

Divje živali, razen malih gozdnih glodalcev, se lahko redijo samo z dovoljenjem občinskega organa, pristojnega za veterinarstvo, po predhodnem soglasju veterinarske inšpekcije.

4. člen

V stanovanjskih zgradbah je dovoljeno rediti pse, mačke in druge živali le v soglasju z zborom stanovalcev, etažnim lastnikom oz. lastnikom zgradbe.

Posamezno gospodinjstvo ima lahko največ dva psa in dve mački. To določilo ne velja za psice in mačke z mladiči do njihove odstavitve.

Za bivanje in vzrejo več živali si mora rejec pridobiti dovoljenje občinskega upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, po predhodnem soglasju pristojne veterinarske inšpekcije in zboru stanovalcev, etažnega lastnika oz. lastnika stanovanjske zgradbe.

5. člen

Posestnik psa mora starejšega od treh mesecev, prijaviti v 8 dneh.

Če se posestnik psa s psom začasno zadržuje ali pusti psa v reji na območju občine dalj kot 30 dni, mora žival prijaviti v 8 dneh po prihodu.

6. člen

Posestnik prijavi psa Veterinarski postaji Posavje, p.o. Ljubljana Polje, Polje 350 (v nadaljnjem besedilu pooblaščen veterinarska organizacija), ki vodi evidenco o prijavi, odjavi in cepljenjih psa.

7. člen

V evidenco o prijavi, odjavi in cepljenjih psa se vpiše lastništvo in identiteta psa ter se določi njegova registrska številka.

V evidenco o prijavi, odjavi in cepljenjih psa se vpisujejo po predpisanem obrazcu podatki, ki so pomembni za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje stekline.

Pes mora stalno nositi ovrtnik s pasjo znamko. Izgubo pasje znamke mora posestnik prijaviti Veterinarski postaji in zaprositi za novo.

8. člen

Posestnik psa mora v treh dneh prijaviti pogin, odtujitev, pobeg ter vsako drugo spremembo v reji pooblaščenim veterinarski organizaciji.

Prijava in odjava psa za vpis ali izbris iz evidence ter izdaja pasje znamke se opravi na stroške posestnika psa.

9. člen

Psom je potrebno zagotoviti toplo in suho zavetje, ustrezne obroke hrane, stalno svežo čisto pitno vodo in primeren senčnat prostor.

Prepovedano je vsakršno fizično nasilje in nehumano uničevanje psov ter drugih živali.

10. člen

Posestnik psa mora skrbeti, da pes ne ogroža in ne vznemirja ljudi ter živali in ne onesnažuje okolja.

Popadljivi psi, ki jih imajo lastniki izven stanovanja, morajo biti v ograjenem, svetlem, zaprtem prostoru ali pa na verigi. Če je pes privezan, veriga ne sme biti krajša od treh metrov.

Ob prostoru, v katerem je popadljiv pes, mora posestnik namestiti viden opozorilni napis »HUJ PES«.

11. člen

Prepovedano je imeti pse na podstrešjih, v kletih in drugih neprimernih prostorih. Balkoni in terase nadstropnih stavb ne smejo biti psom stalno bivališče.

12. člen

Prepovedano je spuščati pse na otroška igrišča, zelenice in parke, ki so ustrezno vzdrževani in namenjeni za sprehode in rekreacijo.

13. člen

Če je pes za okolico nevaren in ga ni mogoče zadostno zavarovati, ali če posestnik ravna s psom v nasprotju z določbami tega odloka, odloka o hišnem redu in odloka o prekrških zoper javni red in mir odredi pristojni upravni organ, da mora posestnik v določenem roku psa odstraniti.

Predlog za prepoved reje ali za odstranitev psa iz prvega odstavka tega člena dajo zboru stanovalcev posamezni občani, stanovalci in društvo proti mučenju živali.

Sklep o izvršitvi predloga izda upravni organ, pristojen za veterinarstvo, na osnovi pismene komisijske

ugotovitve o razmerah in možnostih za bivanje in vzrejo psa.

Komisijo sestavljajo: predstavnik zbora stanovalcev, predstavnik društva proti mučenju živali in predstavnik kinološkega društva.

Predstavnike delegirajo zainteresirane stranke.

14. člen

Posestnik psa je dolžan skrbeti, da se pes ne giblje prosto brez nadzorstva.

Po ulicah, trgih in parkih se sme psa voditi le na vrvici, popadljivi psi pa morajo nositi tudi nagobčnik.

15. člen

Pse je dovoljeno voditi v javne in poslovne prostore, če za vstop ni izrecne prepovedi. Vodijo se lahko samo na vrvici, popadljivi psi morajo nositi tudi nagobčnik.

Psa je dovoljeno prevažati z javnimi prometnimi sredstvi, če ima lastnik ustrezno potrdilo o registraciji in vakcinaciji psa, pes pa mora nositi nagobčnik ter biti na vrvici.

Male živali se sme vnašati v vozila javnega prometa samo na način, ki onemogoča onesnaževanje okolice in preprečuje mučenje živali.

16. člen

Pristojna veterinarska inšpekcija lahko odredi zaradi preprečevanja širjenja nevarnih kužnih bolezni, da morajo biti psi zaprti ali privezani na verigi, zunaj bivališča pa se lahko gibljejo le z nagobčnikom in na vrvici.

Če je pes prenašalec nevarnih zajedalskih bolezni, lahko pristojna veterinarska inšpekcija odredi obvezno zdravljenje psa na posestnikove stroške.

17. člen

Psi, starejši od treh mesecev, morajo biti preventivno cepljeni proti steklini.

Na javni razglas o preventivnem cepljenju mora posestnik psa pripeljati na določeno zbirno mesto.

18. člen

Če se pri psu, mački ali drugi živali pojavijo znaki po katerih se sumi, da je žival zbolela ali poginila za steklino (spremenjeno vedenje – močna razdraženost ali potrtost, napadi brez vzroka na druge živali ali ljudi, ohromelost spodnje čeljusti ali zadnjega dela telesa, močno slinjenje) mora posestnik tako žival takoj izolirati v poseben, dobro zaprt prostor, ločeno od ljudi in živali, sum bolezni pa nemudoma prijaviti pristojni veterinarski organizaciji ali veterinarski inšpekciji.

19. člen

Če pes ali mačka z ugrizom ali s prasko poškodujeta človeka, mora poškodovani ali posestnik živali takoj obvestiti pooblaščen veterinarsko organizacijo in Zavod za socialno medicino in higieno, Ljubljana, Parmova 32.

Žival iz prvega odstavka tega člena mora biti 15 dni po poškodbi človeka pod veterinarskim nadzorstvom. Za psa velja to ne glede na to, če je bil cepljen proti steklini ali ne.

Po prijavi poškodbe opravlja veterinarsko nadzorstvo živali pooblaščen veterinarska organizacija.

Stroške za veterinarsko nadzorstvo živali, ki je poškodovala človeka, nosi posestnik živali.

20. člen

Da se prepreči širjenje stekline in drugih nalezljivih bolezni, ki jih prenašajo psi ter druge živali ter da se preprečuje škoda, mora veterinarsko higienska služba občine v občasnih akcijah loviti opuščene živali in pse, ki ne nosijo pasjih znamkic ali se gibljejo brez nadzorstva. Pri lovu je potrebno kar najbolj upoštevati principe humanosti.

Žival, ki je bila ulovljena v okoliščinah iz prvega odstavka tega člena, se na zahtevo vrne posestniku, če ta dokaže lastništvo živali, evidenco o prijavi, odjavi in cepljenju psa.

21. člen

Veterinarska inšpekcija lahko v primeru nevarnosti širjenja stekline pooblasti za opravljanje določenih nalog iz pristojnosti veterinarsko-higienske službe tudi lovsko ali drugo organizacijo združenega dela.

22. člen

Kdor na javnem mestu najde poškodovano ali poginulo žival, mora o tem takoj obvestiti pooblaščen veterinarsko organizacijo, ki žival ali truplo odstrani z javnega mesta.

Žival, za katere je mogoče ugotoviti posestnika, je potrebno zdraviti sporazumno s posestnikom živali.

Posestnika ali možnega lastnika je treba takoj obvestiti o najdeni živali.

23. člen

Posestnik lahko zahteva vrnitev psa v času štirih dni od dneva, ko je bil pes ulovljen, mora pa povrniti stroške, ki so nastali z lovom in oskrbo psa.

Če posestnik ne zahteva v določenem roku psa oz. če ne plača stroškov ulova in oskrbe, se pes humano pokonča ali pa izroči v posest drugi osebi.

24. člen

O vlogah občanov, ki se nanašajo na 19. in 20. člen tega odloka, odloča pristojni veterinarski inšpektorat.

25. člen

Golobi v zasebni lasti se lahko redijo le v golobjaku. Golobjaki se morajo redno čistiti in najmanj dvakrat letno razkuževati.

Za rejo golobov mora rejec dobiti dovoljenje občinskega upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, po predhodnem soglasju veterinarske inšpekcije.

26. člen

Izvajanje tega odloka nadzorujejo inšpekcijske službe in uprava javne varnosti ob pomoči društev proti mučenju živali in kinoloških društev.

27. člen

Z denarno kaznijo 300.– do 3.000.– din se kaznuje posameznik ali pravna oseba:

– če redi kopitarje, parklarje, kunce, perutnino in divje živali na območju občine v nasprotju z določili 2. člena;

– če ne upošteva določil 12. člena tega odloka;

– če ne upošteva določil 15. člena tega odloka;

– če ne poskrbi, da je pes preventivno cepljen proti steklini (17. člen);

– če nemudoma ne prijavi veterinarski službi, da so se pri psu ali drugi živali pojavili znaki, ki vzbujajo sum na steklino (18. člen);

– če ne poskrbi, da je žival, ki je poškodovala človeka, 15 dni po poškodbi človeka pod veterinarskim nadzorstvom (19. člen, drugi odstavek.).

Za prekrške iz prvega odstavka tega člena se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe z denarno kaznijo od 100.– do 300.– din.

28. člen

Z denarno kaznijo 200.– do 1.000.– din se kaznuje za prekršek posameznik ali pravna oseba:

- če ne upošteva določil 4. člena;
- če ne prijavi psa (5. člen);
- če ne upošteva 8. člena tega odloka;
- če ne upošteva 9. člena tega odloka;
- če ne upošteva določil 11. člena tega odloka;
- če ne upošteva določil 14. člena;
- če ne obvesti pristojne službe, da je pes ali mačka poškodoval človeka (19. člen prvi odstavek).

29. člen

Ta odlok začne veljati osem dni po objavi v Uradnem listu SRS.

SKUPŠČINA OBČINE LJUBLJANA CENTER

Štev.: 332-1/78

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
Miroslav SAMARDŽIJA

Datum:

Obrazložitev

Zdravstveno problematiko varstva živali in preventivnega zdravstvenega varstva ljudi urejajo zakon o varstvu živali pred kužnimi boleznimi, ki ogrožajo državo (Ur. l. SFRJ, št. 43/76), zakon o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. l. SRS, št. 18/77) in zakon o varstvu prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Ur. l. SFRJ, št. 2/74).

Osnovno problematiko uporabe stanovanjskih hiš in stanovanj kot bivališč za domače živali ureja odlok

o hišnem redu na območju mesta Ljubljane (Ur. l. SRS, št. 18/77).

Pravno osnovo za izdajo odloka o reji, registraciji in označevanju psov ter reji ostalih domačih živali daje zakon o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. l. SRS, št. 18/77), ki v 17. členu določa, da je posestnik psa dolžan v osmih dneh prijaviti nabavo živali pooblaščenim veterinarski organizaciji, ki vodi register psov, v treh dneh prijaviti pogin, odtujitev, pobeg ter vsako drugo spremembo v zvezi z rejo psov. Vsak pes mora nositi predpisano znamkico, ki predstavlja potrdilo o prijavi in registraciji psa ter o opravljenem cepljenju proti steklini. Občinski skupščini zadnji odstavek 17. člena tega zakona nalaga, da izda predpis o registraciji, cepljenju, označevanju, postopku z ne-registriranimi in necepljenimi psi ter o reji psov.

Predlagani odlok natančno ureja pogoje za pse, ki jih je med domačimi živali največ in uživajo pri manjšem delu prebivalstva poseben – privilegiran položaj; načelno pa ureja tudi pogoje za rejo ostalih domačih živalih.

Namen odloka je uvesti red v reji psov in ostalih domačih živali, pri tem pa ohraniti zdravo in normalno simbiozo človeka in živali ter preprečiti mučenje živali. Pri tem je upoštevano dejstvo, da mora imeti tudi žival ob človeku svoj življenjski prostor, hkrati pa mora biti zagotovljena varnost preprečevanja pojavov in širjenja bolezni, ki se prenašajo iz živali na ljudi (zoonoz) in varnost človeka pred živaljo.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti skupščine občine Ljubljana Center sta na sejah zborov 25. septembra 1978 obravnavala osnutek odloka. Vse pripombe zborov, razen pripombe o prepovedi vožnje psov z avtobusi oz. vsemi javnimi vozili, so upoštevane v tem predlogu odloka. Te pripombe se ne more upoštevati, ker bi se s tem onemogočilo občanom, brez svojih prevoznih sredstev, gibanje in vsako sprehajanje z domačimi živalmi izven mesta in v mestno središče, kar ne bi bilo humano.

Izvršni svet predlaga, zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti skupščine občine Ljubljana Center, da predlog odloka v predlaganem besedilu sprejmeta.

IZVRŠNI SVET

BELEŽKE:

ODLOK O PRIZNANJIH OBČINE LJUBLJANA CENTER

OSNUTEK
24. 11. 1978

Na podlagi 4. in 172. člena statuta občine Ljubljana Center (Uradni list SRS, št. 2/78) je skupščina občine Ljubljana Center na seji zboru združenega dela dne na seji zboru krajevnih skupnosti dne na seji družbenopolitičnega zboru dne sprejela

ODLOK

o priznanjih občine Ljubljana Center

1. člen

Ta odlok ureja pogoje, način in postopek podeljevanja priznanj občine Ljubljana Center (v nadaljnjem besedilu: občine).

2. člen

Občina podeljuje priznanja zaslužnim delovnim ljudem in občanom, samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenopolitičnim in družbenim organizacijam ter društvom.

3. člen

Priznanja občine so:

- naslov častnega občana,
- domicil,
- nagrada občine,
- druga priznanja.

4. člen

Naslov častnega občana se podeli osebam, ki so z izredno pomembnim delovanjem ali stvaritvami na raznih področjih družbenega življenja in dela prispevali k ugledu in napredku občine in širše družbenopolitične skupnosti, kot tudi k uveljavljanju socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov.

5. člen

Domicil v občini se podeli posameznim enotam narodnoosvobodilne vojske, partizanskim odredom ter oblastnim in političnim organom NOV, ki so se v času narodnoosvobodilne vojne borili in delovali na njenem območju.

6. člen

Nagrada občine se podeli zaslužnim delovnim ljudem in občanom, temeljnim in drugim organizacijam združenega dela ter drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim za posebne dosežke na področju gospodarstva, družbenih dejavnosti, ljudske obrambe, družbene samozaščite in varnosti.

7. člen

Nagrade na področju gospodarstva se podeli za dosežene posebne uspehe trajnejšega pomena v razvoju samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov temeljni samoupravni organizaciji in skupnosti in vodenju temeljnih in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, če so ti uspehi odločilno vplivali na izboljšanje samoupravnih in medsebojnih razmerij delavcev v

združenem delu, na izboljšanje gospodarjenja ter na ureditev njihovih razvojnih možnosti.

Pri tem se zlasti upošteva: samoupravljanje in medsebojna razmerja delavcev v združenem delu, združevanja dela in sredstev; uspešnost proizvodnje in prodaje, produktivnost dela, finančni uspeh in ekonomičnost poslovanja, uspešno uvajanje novih izumov, tehnoloških postopkov in izdelkov; organizacija poslovanja, program razvoja in uspešnost njegovega izvajanja, obseg in uspešnost investicij ter ustreznost kadrovske strukture v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela.

8. člen

Nagrade na področju družbenih dejavnosti se podeli za dosežene posebne uspehe na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva, socialnega varstva in ostalih družbenih dejavnosti, če so ti uspehi odločilno vplivali na izboljšanje dela in samoupravnih odnosov v posamezni panogi družbene dejavnosti, v samoupravnih interesnih skupnostih, društvi, krajevnih skupnostih ali v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela na področju družbenih dejavnosti.

Pri tem se zlasti upošteva: samoupravljanje in medsebojna razmerja delavcev v združenem delu, organizacija, izredni uspehi v strokovnem delu, raziskovalno, umetniško, vzgojno, izobraževalno in publicistično delo, ki ima poseben pomen za razvoj posamezne vrste dejavnosti; nadalje za stvaritve na knjižnem, likovnem, glasbenem, gledališkem in filmskem področju ter pri arhitektonskem ali urbanističnem oblikovanju podobe občine; proučevanje zdravstvene in socialne problematike, zdravstvena vzgoja občanov; ustreznost kadrovske strukture, program razvoja temeljnih in drugih organizacij združenega dela s področja družbenih dejavnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti ali društev in njegovo uspešno izvajanje.

9. člen

Nagrade na področju ljudske obrambe, družbene samozaščite in varnosti se podeli za posebne uspehe, dosežene na teh področjih v občini, krajevnih skupnostih ali v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, za izredne zasluge in uspehe Jugoslovanske ljudske armade pri utrjevanju bratstva in enotnosti, sodelovanju v družbenopolitičnem, kulturnem in športnem življenju občine; ob pomoči pri naravnih in drugih nesrečah in za posebne uspehe na področju družbene samozaščite, varnosti občanov in varnosti v prometu.

Pri tem se zlasti upošteva dosežene izjemne uspehe, ki so pomembni za občino, krajevne skupnosti ali temeljne in druge organizacije združenega dela na območju občine.

10. člen

Druga priznanja se podelijo občanom, skupini občanov, samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenopolitičnim organizacijam ter društvom za enkratni izredni dosežek oziroma izjemen uspeh na področjih družbenega življenja in dela v občini.

11. člen

Naslov častnega občana se podeli z izročitvijo posebne listine, ki je opremljena s suhim pečatom občinske skupščine in jo podpiše predsednik občinske skupščine. V listini se navedejo razlogi, zaradi katerih je bil naslov častnega občana podeljen.

12. člen

Domicil se podeli z izročitvijo posebne listine in spominskega traku.

Listina je opremljena s pečatom občinske skupščine in jo podpiše predsednik občinske skupščine. V listini se navedejo razlogi, zaradi katerih je bil domicil podeljen.

Spominski trak je opremljen z ustreznim napisom.

13. člen

Nagrada občine se podeli z izročitvijo posebne listine, ki je opremljena s pečatom občinske skupščine in jo podpiše predsednik občinske skupščine. V listini se navedejo razlogi, zaradi katerih je bila nagrada podeljena.

14. člen

V posameznem letu se podeli največ pet nagrad.

1. Nagrada za posameznika obsega:

a) umetniški kipec »Puntarji«, delo akademskega kiparja Stojana Batiča,

b) denarno nagrado.

2. Nagrada za temeljno samoupravno organizacijo oz. skupnost obsega:

a) umetniški kipec »Puntarji«, delo akademskega kiparja Stojana Batiča.

Višina denarne nagrade se določi z razpisom.

Varianta:

Nagrada občine obsega umetniški kipec »Puntarji«, delo akademskega kiparja Stojana Batiča.

15. člen

Druga priznanja se podelijo z izročitvijo ustrezne listine in spominskega darila.

Listina je opremljena s pečatom občinske skupščine in jo podpiše predsednik občinske skupščine. V listini se navedejo razlogi, zaradi katerih je bilo priznanje podeljeno.

Spominsko darilo predstavlja umetniško stvaritev z likovnega oziroma literarnega področja.

16. člen

Predlog za podelitev naslova častnega občana poda občinska konferenca SZDL na lastno pobudo ali na pobudo samoupravnih organizacij in skupnosti v občini.

Predlog za podelitev domicila v občini poda občinski odbor ZZB NOV.

Kandidate za nagrado občine in druga priznanja lahko predlagajo organi občinske skupščine, samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične in družbene organizacije, društva in njihove zveze, krajevne skupnosti ter občani.

17. člen

Sklep o podelitvi naslova častnega občana in podelitvi domicila sprejme občinska skupščina na seji vseh zborov, razglasi in podeli pa ga na svečani skupni seji (praviloma) ob prazniku občine – 9. maju.

18. člen

Sklep o izbiri nagrajencev sprejme žirija za nagrade občine.

Žirijo imenuje občinska skupščina in ima 11 članov.

Žirija v sodelovanju s komisijo za volitve in imenovanja občinske skupščine imenuje 3 strokovne komisije in sicer za področje gospodarstva, za področje družbenih dejavnosti in za področje ljudske obrambe, družbene samozaščite in varnosti.

19. člen

Razpis za nagrade objavi žirija. Razpis se objavi vsako leto v dnevnem tisku in drugih sredstvih javnega obveščanja najkasneje do konca meseca februarja.

Z razpisom se objavi kriterije za nagrade, podatke, ki jih mora vsebovati predlog za podelitev, kdo je lahko predlagatelj in rok do katerega morajo biti poslani predlogi.

Predlog za podelitev nagrade mora biti pismen in mora vsebovati poleg natančnih podatkov o kandidatu tudi podrobno utemeljitev.

20. člen

Žirija in strokovne komisije sprejmejo poslovnik o svojem delu, s katerim določijo način dela.

21. člen

Pravočasno dospele predloge pregleda žirija in jih do 25. marca posreduje strokovnim komisijam.

Strokovne komisije proučijo predloge ter po potrebi zahtevajo od predlagateljev dodatna pojasnila. Na podlagi tega pripravijo predloge kandidatov za podelitev nagrad z utemeljitvijo.

Predlogi strokovnih komisij morajo biti predloženi žiriji do 15. aprila.

Žirija lahko predlog za nagrade vrne strokovni komisiji, če sodi, da ni dovolj utemeljen.

Če strokovna komisija s posameznega področja žiriji ne predloži predloga ali ponovno ne predloži dovolj utemeljenega predloga, lahko žirija sklene, da se nagrade na tem področju ne podeli.

22. člen

Sklep o izbiri nagrajencev z utemeljitvijo sporoči žirija predsedniku občinske skupščine vsaj 8 dni pred sejo občinske skupščine, na kateri bodo nagrade podeljene.

23. člen

Sklep o podelitvi drugih priznanj sprejme občinska skupščina na seji vseh zborov na predlog komisije za priznanja občine.

24. člen

Priznanje občine podeli predsednik občinske skupščine.

25. člen

Sredstva za priznanja občine zagotovi občinska skupščina vsako leto v proračunu občine.

26. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati odlok o nagradah občine Ljubljana Center (Uradni list SRS, št. 6/76) in na njegovi podlagi sprejet pravilnik o kriteri-

jih in postopku za podelitev nagrad občine Ljubljana Center (Uradni list SRS, št. 6/76).

27. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

**SKUPŠČINA OBČINE
LJUBLJANA CENTER**

Številka:
Datum:

**PRESEDNIK SKUPŠČINE
Miroslav SAMARDŽIJA**

Obrazložitev

Nov statut občine je priznanje občine Ljubljana Center opredelil nekoliko drugače kot jih opredeljuje veljavni odlok o nagradah občine. Po statutu lahko občina poleg nagrade podeli še naslov častnega občana, domicil in druga priznanja.

Statut občine nadalje določa, da občinska skupščina z odlokom določi pogoje za podelitev posameznih priznanj ter način in postopek podeljevanja priznanj.

Izvršni svet predlaga v obravnavo zborom občinske skupščine osnutek odloka o priznanjih občine Ljubljana Center. Pri tem želi opozoriti na variantno rešitev v 14. členu, po kateri naj bi nagrada občine obsegala tudi za posameznika le umetniški kipec, brez denarne nagrade.

IZVRŠNI SVET

BELEŽKE:

INFORMACIJA O UREJANJU, VZDRŽEVANJU IN VARSTVU SPOMINSKIH OBELEŽIJ NOB V LETU 1978

1.

1.1. UVOD

Z namenom, da se: uresniči družbenopolitična in moralno etična obveznost družbe do spomenikov NOB in socialistične revolucije; spodbudi negovanje tradicij NOB; trajno očuvajo in oživljajo pridobitve in kulturne vrednote naše revolucije; zagotovi vzdrževanje in varstvo spomenikov ter drugih obeležij NOB in socialistične revolucije; vključi v razreševanje varstva in vzdrževanja spomenikov, poleg družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, še samoupravne interesne skupnosti, temeljne organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge organizacije, je skupščina občine Ljubljana Center v mesecu januarju oziroma februarju 1977 pristopila ter podpisala družbeni dogovor o urejanju, vzdrževanju in varstvu spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB in socialistične revolucije ter postavljanju novih na območju ljubljanskih občin.

S tem družbenim dogovorom želijo podpisniki zagotoviti enotno in sistematično vzdrževanje ter evidentiranje spomenikov kakor tudi enoten postopek v zvezi s postavitvijo novih spomenikov.

Po določenih družbenega dogovora prevzemajo pristojne občinske skupščine s sodelovanjem drugih podpisnikov družbenega dogovora neposredno skrb za spomenike NOB na svojem območju ter na podlagi letnih in srednjeročnih programov zagotavljajo tudi potrebna sredstva za redno urejanje in obnavljanje ter investicijsko vzdrževanje spominskih obeležij NOB.

V letu 1978 je bila pripravljena nova evidenca spominskih obeležij NOB za občino Ljubljana Center, ki zajema 21 spomenikov, 52 spominskih plošč, 2 drugi obeležji.

Tabelarni prikaz števila spominskih obeležij NOB po krajevnih skupnostih:

Krajevna skupnost	število spomenikov	število spom. plošč	št. ostalih obeležij
Ajdovščina	1	3	–
Gradišče	6	7	1
Poljane	6	7	–
Prule	–	4	–
Stara Ljubljana	5	7	1
Stari Vodmat	1	1	–
Tabor	1	7	–
Kołodvor	1	16	–
SKUPAJ:	21	52	2

Za urejanje in obnavljanje ter investicijsko vzdrževanje spomenikov, ki presegajo finančne zmožnosti posamezne družbenopolitične skupnosti, pripravijo programe in predlog financiranja ustrezni organi občinskih in mestne skupščine ter občinskih in mestne kulturne skupnosti, vsako leto posebej. Programi se uresničujejo s solidarnostnim združevanjem sredstev na območju mesta kot celote.

Evidenco spominskih obeležij NOB vodi po določenih družbenega dogovora in drugih predpisih pristojni občinski upravni organ, ki vodi evidenco vojaških pokopališč in grobov.

Z namenom zagotovitve enotnega načina vodenja

evidence spominskih obeležij NOB je bil izdelan predlog pravilnika o vodenju evidence, ki ga bo obravnaval odbor podpisnikov družbenega dogovora pri izvršnem svetu skupščine občine Ljubljana Center.

Pri pripravi popolnejše dokumentacije o spomenikih, spominskih ploščah ter drugih obeležij NOB v občini Ljubljana Center bo sodelovala tudi strokovna služba Ljubljanskega regionalnega zavoda za spomeniško varstvo.

Družbeni dogovor ureja tudi način in postopke v zvezi z postavljanjem novih obeležij NOB.

Predlog za postavitev novega spominskega obeležja posredujejo predlagatelji (družbenopolitične skupnosti in organizacije, samoupravne interesne skupnosti, organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije in skupnosti, skupine najmanj 10 občanov) pristojnemu občinskemu upravnemu organu, ki preveri skladno s predpisi in odstopi predlog odboru podpisnikov družbenega dogovora v občini.

Odbor podpisnikov družbenega dogovora zbere mnenja družbenopolitičnih organizacij v občini in tiste krajevne skupnosti, kjer bo spominsko obeležje postavljeno. Zbrano gradivo odstopi Ljubljanskemu regionalnemu zavodu za spomeniško varstvo, da predlog prouči in da svoje strokovno mnenje. Sklep o postavitvi spomenika sprejme občinska skupščina, odločbo pa izda pristojni občinski upravni organ.

V občini Ljubljana Center v času od sprejetja družbenega dogovora ni bilo predlogov za postavitev novega spominskega obeležja NOB.

1.2. ODBOR PODPISNIKOV DRUŽBENEGA DOGOVORA PRI IZVRŠNEM SVETU SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA CENTER

Za izvajanje določil družbenega dogovora o urejanju, vzdrževanju in varstvu spominskih obeležij NOB v občini Ljubljana Center je izvršni svet skupščine občine Ljubljana Center na svoji 137. seji dne 28. 9. 1977 imenoval odbor podpisnikov družbenega dogovora.

Osnovne naloge odbora podpisnikov družbenega dogovora opredeljuje družbeni dogovor kot naslednje:

- povezujejo udeležence družbenega dogovora
- skrb, da so pravočasno izdelani letni in srednjeročni programi in da so v njih zajeti vsi ogroženi spomeniki,

- skrb, da podpisniki in oskrbniki opravljajo prevzete dolžnosti v skladu z dogovori in opozarjajo na zanemarjanje ali opuščanje te dolžnosti organe podpisnikov, oskrbnike ter družbenopolitične organizacije.

Odbor podpisnikov družbenega dogovora je imel v tem času štiri seje, na katerih je obravnaval naslednje pomembnejše teme:

- poročilo strokovne službe Oddelka za družbene službe o delu na področju varstva in vzdrževanja spominskih obeležij NOB do imenovanja odbora podpisnikov družbenega dogovora;

- okvirni program nalog podpisnikov družbenega dogovora glede na določila družbenega dogovora;

- predlog programa urejanja, vzdrževanja in varstva spominskih obeležij NOB na območju občine Ljubljana Center za leto 1978 ter srednjeročni program izvajanja določil družbenega dogovora;

- finančno oceno programa urejanja in vzdrževanja spominskih obeležij NOB za leto 1978;
- osnutek poslovnika o delu odbora podpisnikov družbenega dogovora;
- informacijo o poteku realizacije programa obnovitvenih in vzdrževalnih del na spominskih obeležjih NOB po programu.

Kot ena najpomembnejših nalog začetka uresničevanja določil družbenega dogovora je bila poleg priprave programa varstva, urejanja in vzdrževanja spominskih obeležij NOB, ustanavljanje komisij za varstvo spominskih obeležij NOB, ustanavljanje komisij za varstvo spominskih obeležij NOB v krajevnih skupnostih v skladu z 8. členom družbenega dogovora.

Tako so bile v začetku letošnjega leta ustanovljene komisije v šestih krajevnih skupnostih v občini Ljubljana Center, v dveh krajevnih skupnostih pa so v ustanavljanju ter bodo imenovane do konca letošnjega leta.

Naloge komisij za varstvo spominskih obeležij NOB v krajevnih skupnostih so predvsem sodelovanje z oskrbniki spominskih obeležij na območju krajevnih skupnosti, priprava predlogov za program urejanja in obnavljanja spominskih obeležij NOB ter obveščanje o stanju odbora podpisnikov družbenega dogovora ter pristojni občinski upravni organ.

V letošnjem letu je prišlo v odbor podpisnikov družbenega dogovora zaradi izteka mandata delegatom samoupravnih interesnih skupnosti do kadrovskih sprememb. Zato je potrebno še v letošnjem letu imenovati nove delegate v odbor podpisnikov družbenega dogovora, da bo le-ta lahko nemoteno opravljal svoje naloge.

V decembru 1977 se je konstituiral koordinacijski odbor podpisnikov družbenega dogovora pri izvršnem svetu skupščine mesta Ljubljane, ki ga razen delegatov občinskih odborov podpisnikov družbenega dogovora sestavljajo še delegati družbenopolitičnih organizacij in skupnosti mesta Ljubljane.

V okviru koordinacijskega odbora so bile dogovorjene nekatere skupne naloge ter pripravljen predlog pravilnika o vodenju enotne evidence za spomenike NOB v vseh ljubljanskih občinah in predlog poslovnika o delu odborov podpisnikov družbenega dogovora, ki ga je kot osnutek pripravila strokovna služba Oddelka za družbene službe občine Center.

1.3. IZHODIŠČA ZA NADALJNJE DELO URESNIČEVANJA DOLOČIL DRUŽBENEGA DOGOVORA ZA LETO 1979 V OBČINI LJUBLJANA CENTER

Glede na to, da v letošnjem letu ni konkretnih predlogov krajevnih skupnosti za pripravo programa obnove spominskih obeležij NOB za leto 1979 se bo program oblikoval v začetku prihodnjega leta na osnovi dogovora z oskrbniki in drugimi nosilci uresničevanja določil družbenega dogovora tako, da bi zajel predvsem tiste spomenike, kjer so potrebni zahtevnejši posegi, ki zahtevajo tudi večja finančna sredstva.

Najpomembnejša naloga vseh nosilcev uresničevanja določil družbenega dogovora pa bo v prihodnjem letu sklepanje »Dogovora o prevzemu oskrbništvu za posamezna spomska obeležja NOB«, ki ga v skladu s 7. členom družbenega dogovora sklenejo občinske skupščine oziroma njihovi pristojni organi z predlaganim oskrbnikom (organizacija združenega dela, krajevna skupnost, hišni svet, organizacije in društva).

Strokovna služba Oddelka za družbene službe je v sodelovanju z Ljubljanskim regionalnim zavodom za

spomeniško varstvo že pripravila predlog besedila »Dogovora o prevzemu oskrbništvu za spomska obeležja NOB«, ki ga bo posredovala v sprejem predlaganim oskrbnikom, s katerimi bodo opravljeni predhodni razgovori.

2. POROČILO O IZVAJANJU PROGRAMA VZDRŽEVALNIH DEL NA SPOMINSKIH OBELEŽJIH NOB V OBČINI LJUBLJANA CENTER

V sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in Regionalnim zavodom za spomeniško varstvo sta bila za leto 1977 in 1978 pripravljena letna programa urejanja in obnavljanja spominskih obeležij NOB v občini Ljubljana Center. Predloge letnih programov je obravnaval predhodno odbor podpisnikov družbenega dogovora in jih predložil v obravnavo izvršnemu svetu Skupščine občine Ljubljana Center in v sprejem zborom občinske skupščine.

Za izvajalca konservacijskih in restavracijskih del je bil na podlagi sprejetih programov urejanja in obnove spominskih obeležij NOB izbran Zavod SR Slovenije za spomeniško varstvo, s katerim je bila za vsako leto sklenjena ustrežna pogodba.

Zavod SR Slovenije za spomeniško varstvo je pripravil naslednje poročilo o opravljenem delu na posameznih spominskih obeležjih NOB:

I. Po programu za leto 1977 so bila izvršena naslednja dela na navedenih spominskih obeležjih:

1. spomenik žrtvam NOV – Poljanska c. 26/a

– obnovljene črke

– očiščena površina spomenika – plošče

– kitanje in silikonska zaščita spomenika

2. spomska plošča Oskar Kovačič – Privoz 6/a

– obnovljene črke,

– očiščena površina plošče

– silikonska impregnacija

3. Spomska plošča ustanovitvi KPS – Pod turnom

4

– obnovljene črke

– očiščena površina plošče

– silikonska impregnacija

4. Spomenik 24 talcev – Ulica talcev

– čiščenje spomenika

– obnovitev črk

– utrjevanje obzidja

– odstranitev flore na obzidju

– utrjevanje strelnih sledov in delna silikonska impregnacija

5. Spomenik narodnemu heroju Tonetu Tomšiču – Šaranovičeva 7

– čiščenje spomenika

– obnova črk in delna silikonska impregnacija

6. Spomenik v spomin žrtvam padlim v NOB – Potrčeva 8

– obnovitvena dela je izvedla krajevna skupnost

Na spomeniku 24 talcev ni bila izvršena popolna restavracija in konservacija zaradi zahtevnega posega in neustreznih vremenskih razmer.

Z izvedbo navedenih del je bil v celoti izvršen program za leto 1977.

II. Po programu za leto 1978 so bila izvršena naslednja dela na navedenih spominskih obeležjih:

1. Spomenik Majde Vrhovnik

– obnovitev črk – pozlatitev

– čiščenje in silikonska impregnacija

2. Spominski kamen v križišču Prešernove in Erjavčeve ulice

– obnova črk – pozlatitev

- brušenje in čiščenje celotne površine ter silikonska impregnacija

3. Spomenik revolucije na Trgu revolucije

- čiščenje bazena
- lepljenje odpadlih črk

4. Spomenik narodnemu heroju Stanetu Rozmanu

- pozlatitev črk
- čiščenje celotne površine kamna
- silikonska zaščita kamnitih delov spomenika

5. Spomenik demonstrantom v križišču Čufarjeve in Miklošičeve c.

- čiščenje površine in silikonska zaščita
- obnova črk - pozlatitev

6. Spominska plošča aktivnih članov KPS in SK KPS - Novi trg 2

- obnova črk - pozlatitev
- očiščena celotna površina plošče in silikonska impregnacija

7. Spomenik množičnim ženskim demonstracijam v parku na Trgu osvoboditve

- obnovitev črk - pozlatitev
- očiščena celotna površina kamnitega podstavka in bronaste figure

Zaradi premajhne izrazitosti pozlačenih črk, bo izvršena ponovna pozlatitev napisa.

8. Spominska plošča v spomin na IV. vsedrjavno konferenco KPJ - Trdinova 8

- očiščena površina spominske plošče

- pozlatitev črk in silikonska impregnacija

9. Spominska plošča na večkratno bivanje tov. Tita v tej hiši

- Trdinova 8

- pozlatitev črk

- očiščena površina plošče in silikonska impregnacija

10. Spominsko obeležje na vogalu Levstikove ul. in Vrtače

- obnovljena zidna ograja (tonsko ni dokončano zaradi vremenskih pogojev)

11. Spominska plošča - Gosposka 8

- pozlatitev črk

- čiščenje plošče in silikonska impregnacija

12. Spominsko obeležje na Ciril Metodovem trgu

- obnova manjkajočega prsta

- obnova črk

- čiščenje površine in silikonska impregnacija

Zaradi rekonstrukcije Karlovskega mostu (rušenje hiše), ni bil izveden restavratorski poseg na spominski plošči - Karlovska 19. Zaradi premajhnega formata spominske plošče na Gornjem trgu 21, pa se predvideva zamenjava plošče.

Z izvedbo navedenih del ob upoštevanju navedenih opomb, je bil v celoti izvršen program za leto 1978.

Ljubljana, 22. 11. 1978

IZVRŠNI SVET

BELEŽKE:

REDNA LIKVIDACIJA POČITNIŠKE ZADRUGE »ZDRAVJE«

Počitniška zadruga »Zdravje«, Ljubljana, Trubarjeva 2 je na izrednem zboru zadrušnikov, dne 7. 7. 1976, sprejela sklep, da zadruga preneha in preide v redno likvidacijo. Premoženje zadruge je že prešlo v last zadrušnikov kot etažni deleži članov zadruge. Dne 28. 7. 1978 je bila izvršena vknjižba lastninske pravice vseh lastnikov idealnih deležev (bivših zadrušnikov) pri Občinskem sodišču v Piranu pod št. DN 599 do 614/78 in istočasno uveden tudi izbris Počitniške zadruge »Zdravje« iz zemljiške knjige.

Počitniška zadruga »Zdravje« je, dne 31. 10. 1978, predlagala Skupščini občine Ljubljana Center, da sprejme sklep o uvedbi likvidacijskega postopka.

V postopku je ugotovljeno, da je Počitniška zadruga »Zdravje« vpisana v zadružni register Okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani, pod št. Zadr. VI 560/1. Zadruga je bila ustanovljena 20. aprila 1961 z namenom, da skrbi za letovanje in rekreacijo svojih članov v stavbah, ki jih zadruga pridobi z nakupom ali na druge načine.

Ker je namen zadruge z vpisom lastninskih pravic vseh lastnikov idealnih deležev pri Občinskem sodišču Piran izpolnjen, je namen zadruge prenehal in je predlog zbora zadrušnikov za uvedbo postopka redne likvidacije utemeljen.

Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Center na podlagi 26. člena zakona o stanovanjskih zadrugah (Uradni list SRS, št. 3/74), 342. člena zakona o združenem delu (Uradni list SFRJ, št. 53/76) in 200. člena statuta občine Ljubljana Center (Uradni list SRS, št. 2/78)

predlaga

skupščini občine Ljubljana Center, da sprejme naslednje

SKLEPE: 1. Uvede se postopek redne likvidacije Počitniške zadruge »Zdravje«, Ljubljana, Trubarjeva 2.

2. Postopek redne likvidacije opravi Okrožno gospodarsko sodišče v Ljubljani.

3. Uvedba postopka redne likvidacije se vpiše v sodni register pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani.

V Ljubljani, 28. novembra 1978

IZVRŠNI SVET

Na temelju 26. člena zakona o stanovanjskih zadrugah (Uradni list SRS, št. 37/74), 342. člena zakona o združenem delu (Uradni list SFRJ, št. 53/76) in 173. člena statuta občine Ljubljana Center (Uradni list SRS, št. 2/78) je skupščina občine Ljubljana Center na seji zbora združenega dela, dne 1978, in na seji zbora krajevnih skupnosti, dne 1978; sprejela naslednje

ODLOČBO:

1. Uvede se postopek redne likvidacije Počitniške zadruge »Zdravje« Ljubljana, Trubarjeva 2.

2. Postopek redne likvidacije opravi Okrožno gospodarsko sodišče v Ljubljani.

3. Uvedba postopka redne likvidacije se vpiše v sodni register pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani.

Obrazložitev:

Počitniška zadruga »Zdravje« Ljubljana, Trubarjeva 2 je, dne 31. 10. 1978, predlagala Skupščini občine Ljubljana Center, da sprejme sklep o uvedbi likvidacijskega postopka.

Počitniška zadruga »Zdravje«, Ljubljana, Trubarjeva 2 je na izrednem zboru zadrušnikov, dne 7. 7. 1976, sprejela sklep, da zadruga preneha in preide v redno likvidacijo. Premoženje zadruge je že prešlo v last zadrušnikov kot etažni deleži članov zadruge. 28. 7. 1978 je bila pri Občinskem sodišču v Piranu pod št. DN 599 do 614/78 izvršena vknjižba lastninske pravice vseh lastnikov idealnih deležev (bivših zadrušnikov) in istočasno je bil opravljen tudi izbris Počitniške zadruge »Zdravje« iz zemljiške knjige.

Počitniška zadruga »Zdravje« Ljubljana, Trubarjeva 2 je bila ustanovljena 20. aprila 1961 in je vpisana v zadružni register Okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani pod št. Zadr. VI 560/1. Ustanovljena je bila z namenom, da skrbi za letovanje in rekreacijo članov v stavbah, ki jih bo zadruga pridobila z nakupom ali na druge načine.

Z vpisom lastninskih pravic vseh lastnikov idealnih deležev (dosedanjih zadrušnikov) pri Občinskem sodišču Piran je namen zadruge prenehal in je predlog zbora zadrušnikov za uvedbo postopka redne likvidacije utemeljen.

Zakon o stanovanjskih razmerjih v 26. členu določa, da zadruga preneha v dveh letih, potem ko je zbor članov zadruge soglasno sklenil, naj zadruga preneha. Za prenehanje zadruge pa se po drugem odstavku istega člena cit. zakona uporabljajo predpisi o prenehanju organizacije združenega dela.

Drugi odstavek 342. člena zakona o združenem delu določa, da temeljna organizacija združenega dela, ki opravlja družbeno dejavnost, če nima pogojev, da bi še naprej opravljala svojo dejavnost, lahko preneha oz. se lahko odpravi; pogoje in postopek za odpravo predpisuje zakon.

Postopek redne likvidacije začne občinska skupščina.

Iz tega izhaja, da Počitniška zadruga »Zdravje« nima pogojev za nadaljnji obstoj, zato je bilo odločiti, kot je navedeno v izreku te odločbe.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo ni možna pritožba, lahko pa se v 30 dneh po prejemu te odločbe vloži zoper njo tožba pri Vrhovnem sodišču SR Slovenije v Ljubljani.

SKUPŠČINA OBČINE
LJUBLJANA CENTER

Številka: 023-96/78
Datum:

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
Miroslav SAMARDŽIJA

BELEŽKE:

BELEŽKE:

**DOGOVORI, SKUPŠČINSKA PRILOGA – Ureja sekretariat Skupščine občine Ljubljana Center, tisk
ČGP DELO, Ljubljana, 7. 12. 1978**
